

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 2.
Telefon: 28-10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cenzurii de insc. în Reg. publ. par. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMER

A megújulás lelke

Írta: DOMINICH LÁSZLÓ

Nehéz időköt élünk, sóhajt fel ma az egyszerű napszámostól kezdve a legmagasabb méltóságot viselőig mindenki. Lázás világban élünk. Az ember céljavesztetten kapkod és bolyong ide-oda, mint aki nem találja értelmét az életnek. Kapkodás és bizonytalanság egész élete. Akár a szellemi élet megnyilvánulásait nézzük, akár az anyagot, a gazdasági nyomorúság bajai nehezdednek a vállunkra, sehol semmi vizsgáztató, megnyugtató.

Ösztönösen érzi, de nem látja a célt, mert a csillag, amely utat mutathatna, felhőkbe van takarva. Pedig a vágy a jobb után soha sem volt égőbb a lelkében, mint most, de a reménytelenség sem volt kétségbejuttató és emésztőbb, mint manapság. Emésztő szomjuság fogja és tartja rabságban az emberi szívet a béke, a megélhetés, a boldogság után s ugyanakkor a kegyetlen sors éppen ettől foszt meg bennünket.

A ma emberének vágyai nem teljesülnek, céljai elérhetetlenek, lelke kielégülést nem talál. Jól festi ezt a kort Papini, a nagy olasz író: Az önzés megszászorozza a gyűlöletet; a kicsinyek a nagyok iránt, a kielégültek a nyugtalanok iránt, a feltört osztyályok a hanyatló osztyályok iránt. A bőség telhetetlen vágya kitermelte a szükségességnek a hiányát, a szabadság szerelme a bilincsek sulyosságát.

Ilyen volt a világ kétezer esztendővel ezelőtt is. Mi is olyan védtelenül állunk, mint az a tizenkét apostol, de akik mégis „egy akarattal együtt valának”. S csodálatos erő költözött a lelkükbe, amikor egyértelemmel fölsmerték az igazságot és egy akarattal nekiindultak annak kiküzdésére. Rendíthetetlen hitüknek meg volt a koronája, mert mindenütt, ahol az Igazságot hirdették, győzelemre vitték azt, a nagy Vizsgáztató a pünködsi megújodást hozó lélek erejével.

S ha nekünk meg is rendült már a hitünk, mert láthattuk, hogy tűnnek el a legbiztosabbnak hitt léte alapok, hogyan foszlik szét értéktelen semmisséggé a pénz s évszázados intézmények mint omlanak össze kártyavárként egy tollvonás hatása alatt, a pünködsi lélek megvilágosítja elménket és látni fogjuk, hogy nem szabad reményesgünkkel mulandó dolgokba helyeznünk. A pünködsi tüzes melege mellett érezni fogjuk, hogy a mulandóságra kárhözottatott világban vannak olyan örök erők, amelyek dacolnak a világ minden hatalmával, s ez a Szentlélek által áttüzösített lélek legyőzhetetlen ereje az egyakarattal együtt levőknek.

A megújulás lelkeinek kell áthatnia ma minden intézményünket s különösen azokban tevékenykedőket. Ha kisebb körben kisebb jelentőségű feladatok várakoznak is ránk, egészen bizonyos, hogy csak meggyőződésünkől és elhatározásunktól függ, hogy azokban mindenki nagy szolgálatot tessen. A nagy közösségekben feladatok minden egyes részére vannak, amelyek megvalósításához nagy szükség van „az egy akarattal együtt levőknek” kemény fegyelmességére.

Apostolok kellene, akik a tizenkét első apostolhoz híven viszik, vallják mindazt a nehézséget és áldozatot, ami az üttörés, a kezdés nehézségeivel jár.

Az első apostolok is csak emberek voltak, gyáva, ingató lelkűek, akik Mesterüket számtalanszor megtagadták s később ugyanezek a félnék, meghunyászkodó emberek kiállanak Jeruzsálem piacára s nyíltan, merészen, emelt fővel tesznek tanúságot Mesterük mellett. S teszük ezt olyan tüzzel, lelkesedéssel, az önmagukról való megelégedettségnek olyan lendület-

vel, hogy nagy tömegekre tudnak hatni és táborukba vonzani. Honnan az erő, a bátorság, a lelkesedés? A Mester megmondta nekik a bucsuzás pillanatában: „Elmegyek. Ha én el nem megyek, a Vizsgáztató el nem jön hozzátok. De én elmegyek és elküldöm Öt, az Igazság lelkét s Ő megerősít titeket mindabban, amit mondtam nektek”.

S pünködskor eljött a Vizsgáztató és akkor tudatára ébredtek önérejüknek s megtalálták a hangot, a szót, a nyelvet, melyen mindenkivel meg tudták magukat értetni.

Nekünk is erre a megújodott lélekre van szükségünk, hogy meglássuk a szerepet, a feladatokat, melyek ezen a földön reánk várakoznak. Feladatunk fajunk érdekeit védelmezni, érvényre juttatni, kulturánk fejlődését előmozdítani. Nem maradhatunk csak statiszták ennél a munkánál. A kezdeményezés, az elhatározás, a cselekvés a mi kezünkben van. Nem várhatjuk, hogy erről más gondoskodjék helyettünk. A mostani magunkra hagyottságunk erőpróba, arra való, hogy öntudatra ébredjünk, egymásra ismerjünk s ha van bennünk erő és érték, az most annál nagyobb erővel bontakozhassék ki és fejlődhesék, minél nagyobb szükség van rája. Szükségünk van arra, hogy a Vizsgáztató lelke eljőjjön hozzánk és hogy a tüzes nyelvek beleégessék az igazságot a lelkükbe és felébressze mindazokat, akik még szunnyadoznak, vagy gyávák és ingatók. Nekünk kell mindazért, amit el akarunk érni, küzdeni és harcolni egységesen, „egy akarattal” s akkor az eredmény sem marad el.

Ma, amikor fajok állnak ellenségesen egymással szemben, s a fajokon belül osztyályok hirdetik a széthuzást, amikor nemzedékek nem

tudják megérteni egymást, szükség van a megújodást hozó pünködsi lélekre, amely megnyitja a szemeket, a lelkek megvilágosodnak és mindegyikünkkel megláttatja az igazságot oly tisztán, oly biztosan, hogy a halálba tudunk menni érte.

Hosszu és küzdelemteljes az út, míg az igazság, melyre ráutalunk, a természet és társadalom jelenségei, meg tudja magát értetni előbb néhány emberrel, kiknek azt át kell a lelkükön szűrni, összhangba hozni és önelkies kipróbálni, hogy kellő erejük legyen a felismert igazságért harcolni és hirdetni. Nagyon sok igehirdető bukik el nem azért, mert hamis igazságot hirdet, hanem elbukik a helyesen felismert és később diadalmaskodó igazság birtokában azért, mert nem volt elég ereje, kitartása, hite, bizalma ahhoz, hogy legyőzhesse a legnagyobb akadályt: a közönyt, a fásultságot, rosszakaratot, a tespedésbe merült tehetetlenséget.

De ha sikerült mindezt legyőzni, ha az igazságot mind többen és többen látják meg, s igyekeznek azt a közvéleménybe belekiáltani, akkor elérkezik az az időpont is, mikor a nagy tömegek is behódolnak, mikor mindenki látja, hisz benne és kész küzdeni, harcolni érte.

E hosszú küzdelemteljes út egyben próbaköve a felismert igazság erejének. Végig kell ezt járnia minden eszmének, gondolatnak, mielőtt elnyerné a tüzes nyelvek jelét. A világ és benne az emberek ott csalódnak, hogy az égtől felülről várják a csodát, várják a segítséget. Isten örök törvényekkel kormányozza a világot s úgy tesz csodát, hogy önbizalmat és erőt ad a lelkükbe. Bármilyen nehéz időkben éljünk és bármint is vesztettünk eddig népi és erkölcsi javakban s bármilyen szenvedések várjanak a világra, nem fogunk elpusztulni, nem fogunk elveszni, mindent pótolhatunk, minden sebet begyógyíthatunk, utódaink napfényes, mosolygó jövőt teremthetünk, ha hiszünk magunkban, ha bizunk egymásban, ha mindannyian egy akarattal együtt dolgozunk és terjesztjük a pünködsi megújodás lelkét az egész világon.

Mussolini látogatása az olasz önellátási üzemeknél

Faszéngázt alkalmaznak a Duce autójánál. Olaszország nem akar külföldi anyagot használni

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök szombat délelőtt több vállalatot látogatott meg, amelyek az önellátásos gazdaságpolitika élespontját képezik. Többek között a széngázfejlesztő kísérleti és gyártelepet, amely a faszéngáz termelésére és hasznosítására irányuló törekvések szolgálatában áll. Ennek az ügyvezető nemzeti iparágunk termékeit nagymértékben hasznosítja a hadsereg és

a Duce gépkocsiját is néhány hónapja kizárólag ezzel az üzemanyaggal táplálják.

Ezután az olasz kormányfő egy cserépipari gyártelepet látogatott meg, amelynek üzemében sikerült teljesen kiküszöbölni a külföldi eredetű nyersanyagokat. Felkereste Mussolini az új Brada-üzemet is, amely

önműködő, közepes és nagykaliberű fegyverek gyártásával foglalkozik.

Ez az üzem szintén nemzeti nyerstermékekkel használ fel. Mussolini a légelhárító és tankelhárító ágyúk új fajtáit után érdeklődött. A szemlélet a Sorgo leparló üzemnél ért véget.

Pétain tábornagy marad a madridi francia követ

Mig a két ország közötti ellentétek el nem múlnak, a tábornagy helyén marad

Bayonneból jelentik: A volt frontarcosok szövetségének bayonnei szervezete fogadást rendezett, amelyen Petain tábornagy, Franciaország spanyolországi nagykövete beszédet mondott és ennek során foglalkozott a maga diplomáciai küldetésével is. A nehézségek ellenére is — mondotta a tábornagy — betöltöm és a jövőben is betöltöm majd ezt a küldetést. Ezek a nehézségek úgy Spanyol-, mint Franciaország részéről merülnek fel. Meg kell ol-

danunk a két ország érdekében az összes függőben levő kérdéseket.

Ezután visszautasította a tábornagy a lemondásával kapcsolatosan forgalomba került híreket.

— Esetleges utódom, a nagyköveti minőségben még várni kénytelen. Spanyolországi állomáshelyemet csak akkor hagyom el, ha a helyzet teljesen tisztázódott és ha hazám nélkülözni tudja közreműködésemet.

Chamberlain nemzetközi békekonferenciát fog kedvezményezni

Előbb azonban megkötik a háromhatalmi szövetséget
Békés hangon ír a német hivatalos sajtó
a danzigi kérdéstről

Aláírás előtt a francia-török egyezmény

Moszkvából jelentik: Seeds moszkvai angol nagykövet és Payart moszkvai francia ügyvivő szombaton délután négy óraker felkeresték a szovjet kormányfőt és Molotov külügyi népbiztost, akinek átadták az angol-francia segélynyújtási egyezményrel kapcsolatos angol javaslatokat tartalmazó jegyzéket. A terv messzemenő háromoldali egyezményt javasol és azt egyes lapok már hármasszövetségnek is nevezik. A terv főbb pontjai a következők:

1. Anglia, Franciaország és Szovjet-Oroszország kölcsönös együttműködésben egyeznek meg arra az esetre, ha bármelyikük támadás érne Európában.
2. Az együttműködés önműködő, ha a szerződő felek bármelyike egy másik európai államnak adott szavatosság következtében háborúba keverednek.
3. Minden egyéb európai támadási ostrom esetén, vagy ha a támadás veszélye közvetlenül fenyegetni látszik, a szerződő felek tanácskoznak egymással a teendő intézkedésekről.
4. Az egyezmény tulajdonképpen védelmi jellegű. Az egyezményben használt kifejezések az együttes biztonsági rendszerhez való visszatérésre emlékeztetnek, de abban térnek el a népszövetségi elvektől, hogy a kölcsönös segélynyújtás nem függ a Népszövetség határozatától.
5. A szerződő felek haladéktalanul lépéseket tesznek, hogy az egyezményt gyakorlati alapokra fektessék.

Chamberlain közeledni fog Németországhoz

Londonból jelentik: Beavatott politikai körök úgy tudják, hogy az angol-orosz szerződés megkötése után Chamberlain miniszterelnök újabb közeledési kísérletet kíván tenni Németország felé. Állítólag azt tervezi a brit kormányelnök, hogy nemzetközi békekonferencia összehívását kezdeményezné.

A szovjetszerződést élénken tárgyalja a német sajtó

Német kormánykörökben sokat beszélnek arról az angol-francia nyilatkozatról, amely válaszul Németországra azon vádjára, hogy a hármasszövetség bekerítési jellege van. Megállapítják, hogy az a védekezés, hogy a vállalt kötelezettségek csak tényleges támadás esetén kerülnek gyakorlati kivitelre, nem nyújt semmi biztosítékot arra nézve, hogy a demokrata államoknál minden törekvése a béke fenntartására irányul.

A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz ezzel kapcsolatban a következőket írja:

Maga az a körülmény, hogy a kis államoktól függ, mikor tartják szükségesnek a demokrata hatalmak beavatkozását, az a burkolt támadó célt rejti magában, hogy a demokrata államok ezeknek a kis országoknak provokáló viselkedésével szeretnék kirobantani a háborút. A nyugati hatalmak szándékát mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy milyen felelőtlen módon vonták be a Szovjetet ebbe a védelmi szövetségbe, holott nyilvánvaló, hogy a Szovjetnek nem lehetnek egyenes szándékai. A lap cikkében rámutat arra, hogy a Szovjet mi-

lyen erélyes magatartást tanúsított legutóbb is az Aaland sziget katonai megerősítésével kapcsolatban és ez a körülmény arra vall, hogy Oroszország a maga katonai céljainak érdekében képviselte ezt az álláspontot.

Általában megállapítják, hogy a készülő hármasszövetség nem vonatkozik a távolkeletre és így

az Ázsiában esetleg felmerülő konfliktusok nem érdeklik a nyugati hatalmakat. A szerződés szövege Lengyelországot kifejezetten védelemben részesíti támadás esetén, ellenben Romániát és a Balti államokat csak akkor, ha azt kéri.

Ugy Románia, mint a Balti államok meg akarják őrizni teljes cselekvési szabadságukat.

A hármasszövetség úgy tervezi, hogy ezekre az államokra vonatkoztatni fogja a népszövetségi alapokmány azon pontját, mely szerint minden indokolatlan támadás esetén a kis államoknak segítséget kell nyújtani. Az Intrazigeant hangsúlyozza, hogy szó sincs arról, mintha a nyugati hatalmak a kis államokra rá akarnák kényszeríteni a katonai védelmet.

A Szovjettel szemben tartózkodó az olasz sajtó

Rómából jelentik: A Havas távirati iroda hangsúlyozza, hogy a fasiszta köröknek a két nyugati nagyhatalom elleni ingerlékenysége még fokozódott az angol-francia-orosz egyezmény közeli aláírása miatt. Az olasz lapok kivétel nélkül élesen bírálják Franciaország és Anglia politikáját, de ezt a hangnemet nem használják a Szovjettel szemben. Bámi legyen is az oka annak a tartózkodásnak, bizonyosra vehető, hogy a háromhatalmi egyezmény megkötése után a tengelyhatalmak újabb választ tartogatnak. A legvalószínűbb feltevés az, hogy Japánt igyekeznek majd megnyerni a német-olasz katonai szövetséghez való csatlakozásra.

A DANZIGI SAJTÓ ÖNRENDELKEZÉST SÜRGET

A Danziger Vorposten című lap hosszú cikkben és mindenre kiterjedő érveléssel foglalkozik Burghardt népszövetségi főbiztos várha-

tó küldetésével. Burghardt ugyanis azt a megbízást kapta a népszövetségi tanácstól, hogy Danzig és Lengyelország között állítsa helyre az egyensúlyt

és tegye lehetővé, hogy a két állam surlódás nélkül működjön egymás mellett. A lap ezzel kapcsolatban a következőket írja:

Burghardt főbiztos jól tenné, ha nem vállalná ezt a megbízást, mert

Danzig népe ragaszkodik Németországhoz és egy csöppet sem kívánatos, hogy megismétlődjön a Runciman-féle eset. Hitler kancellár legutóbb kijelentette, hogy teljesíteni fogja a danzigi nép akaratát, amely mindenben kereszttül a német birodalomhoz óhajt csatlakozni és ez sokkal nagyobb biztosíték, mint a Népszövetség, vagy bármilyen lengyel ígéret.

A Danziger Vorposten azzal a megállapítással fejezi be cikkét, hogy Danzig népének joga van dönteni saját sorsa felett.

A „FEKETE SASHOZ” címzett

VÁROSI GYÓGYSZERTÁR

Tulajdonos: Götz Máttyás

ÁTKÖLTÖZÖTT

a volt „Arany szarvas”-épület sarokhelyiségébe, szemben a Rabong és Schneider-céggel

BONNET BESZÁMOLÓT TARTOTT

Párisból jelentik: Szombat délelőtt 10 óraker minisztertanács volt, amelynek befejeztével Sarraut belügyminiszter a következő közleményt olvasta fel:

— A minisztertanácsot teljesen kielégítette Bonnet külügyminiszternek a külpolitikai helyzetet teljes egészében ismertető beszámolója, különös tekintettel a francia-orosz tárgyalásokra. Ugyancsak tájékoztatta a külügyminiszter a minisztertanácsot a Török- és Lengyelországgal folyó megbeszélésekről. A jelentést a minisztertanács jóváhagyta.

A TEMPS ÉS A NÉMET TÁVIRATI IRODA ÉSZMECSERÉJE

A francia közvéleményt élénken foglalkoztatja a lengyel-német feszültség. Francia politikai körökben felvetik a kérdést, hogy Németország hogyan és mikor szándékozik dűlőre vinni a danzigi kérdést. A danzigi szenátus elnöke, Forster, újabban ismét megbeszéléseket folytatott Hitler német birodalmi vezérrel és ennek a tanácskozásnak nagy fontosságot tulajdonítanak.

Valószínű, hogy Forster újabb utasításokat kapott a birodalmi vezértől.

A Temps azt írja, hogy a nyugati hatalmak erőfeszítéseket tesznek a danzigi kérdés rendezése érdekében. Állítólag nyomást kívánnak gyakorolni Lengyelországra, hogy a danzigi kérdést Németországra nézve lehetőleg kedvezően oldják meg. Megállapítják, hogy ez a kérdés továbbra is egyik legnehezebb pontja marad az európai problémáknak. A lap szerint azok az egyezmények, amelyeket a demokrata hatalmak az utóbbi napokban kötöttek, nyitva hagyták a kapukat a békés megállapodások lehetőségére előtt.

Berlini jelentés szerint a Német Távirati Iroda a Temps fenti fejtegetéseire érdekes megjegyzést fűz. Kiemeli a félhivatalos sajtóügynökség, hogy

a danzigi kérdést kis jóakarattal békés úton is meg lehetne oldani,

anélkül, hogy bármely nép, vagy bármely nemzet valamit is veszene érdekeiből. A Litvániával kötött egyezményben a német birodalmi kormány már bizonyosságát szolgáltatta annak, hogy hajlandó Lengyelországra eminens érdekeit és kívánságait figyelembe venni. Most tehát a lengyeleken a sor, hogy ők is mutassanak hajlandóságot, vajjon akarják-e békés úton megoldani azt az egyetlen kérdést, amely a két szomszédos állam között még fennáll.

JÖVŐ HÉTEN ALÁÍRJÁK A FRANCIA-TÖRÖK EGYEZMÉNYT

A francia-török megbeszélések — hír szerint — eredményre vezettek és az egyezményt a jövő héten aláírják. A francia közvélemény figyelmeztet azonban még most is legfőképpen a küszöbön álló francia-angol-orosz egyezmény köti le. Politikai körökben úgy tudják, hogy Páris és London Moszkva valamennyi fontosabb kívánságát teljesítették

A FIDELITAS r. k. leányklub rendezésében

junius

4

Kartonruhás junialis

junius

4

a Timisoara II., Strada Bontila 7. szám alatti r. k. ifjúsági evlet kerthelyiségében

Ételmérgezés következtében két ember meghalt egy gazdaságban

Tízennyolc munkást súlyos állapotban kórházba szállítottak

Békéscsabáról jelentik: A közeli Békésvölgyváron súlyos ételmérgezési eset történt. Egy Bakos nevű földművelő a most megkezdett tavaszi munkákhoz mezőgazdasági munkásokat vett fel és úgy állapodott meg velük, hogy a napilíjon kívül ételmezezésüket is ő látja el. Csak hét-öt óta dolgoznak a földmunkások és máris szokatlan dolog történt. Szerdán délután ugyanis a munkások legtöbbször fájdalomról kezdett panaszkodni és állapotuk mind rosszabbra fordult így, hogy többjüket heves görcsök lepték el. Községi orvost kellett kihívni, aki megállapította, hogy ételmérgezésről van szó és állapotuk stére olyan súlyosra fordult, hogy tízennyolcat be kellett szállítani a gyulai kórházba.

A csendőrség az ügyben érélyes eljárást indított. Az ételmaradékokat lefoglalták és a budapesti egyvizsgáló állomásra küldötték megvizsgálás céljából. A mérgezés következtében a gyulai körzetben az ott ápoló földmunkások közül kettő az elmúlt éjszaka meghalt, míg egy munkásnő aldozik.

A kamudpusztai húsmérgezésnek már négy alattja van. Ezeket kivéve azonban még nyolc apszámos állapota életveszélyes. Az eddigi nyolc megállapításai szerint Bakos József, a anyai gazda elhullt disznójával etette meg napzamosait és ez okozta a tömeges mérgezést. A nyomozás most már érélyesebb mederben folyik tovább.

Göring tábornagy fogadja Hamburgban a Kondor légiót

Vigoból érkezett jelentés beszámoló arról, hogy a német önkéntesek Kondor légióját pénteken délben egy óraker behajózták és elindultak Vigoból Hamburg irányában.

Göring marsall fogja Hamburgban üdvözölni a Spanyolországból visszatérő német önkénteseket, akik a marsall előtt díszfelvonulást tartanak.

Légvédelmi tanfolyam

Junius 11-én Temesvárott új légvédelmi tanfolyam kezdődik. A tanfolyam hallgatói kiépítést nyernek a légi támadás és a kémiai veszély elleni védekezésre, a harci gázok elleni védelemre és a légi támadáskor kiterjedő tüzek társára. Az előadások délelőtt nyolctól egyig délután négytől hatig tartanak. Ezen a tanfolyamon magánszemélyek is résztvehetnek. A refektárai és városi irodafőnökök és vállalatvezetők számára külön kurzust fognak tartani. Beiratkozni június 10-ig a helytartósági palota második emeletén, a 173. szám alatti légvédelmi irodában lehet. Beiratkozáskor igazolni kell a lentkező személyazonosságát, foglalkozását, kását és be kell mondani, hogy a légvédelem egyik fajtájában kívánja a kiképzést. A jelentkezéskor két fényképet kell benyújtani és a tanfolyam kétszáz leles részvételi díjának a pénzügyigazgatóságnál történt lefizetését igazoló nyugtát. A tanfolyam résztvevői kötelesek maikat 1935-ös típusú gázálarccal, dezinficiálási használható száz gram alkohollal és egy kis somag vattával felszerelni.

Panaszok a postai levélkézbesítés ellen

A Kereskedők Egyesületéhez naponta száz és száz panasz érkezik arról, hogy a posta kézbesítésmű visszaküldi a feladó cégek leveleit, levelezőlapjait, mert kifogásolja a boríték, vagy levelezőlapok cégfelírásait, vagy azok betűtípusait. Ezáltal a levélküldemények biztonsága oly mérhetetlenül szenved, hogy az egyesület a lehathatóbb megoldást kívánja bevezetni a bajok gyökeres meggyűntetése érdekében. E mozgalomhoz, hogy határhelyesen, az összes panaszos cégek közreműködésére van szükség, arra, hogy minden sérült levélküldeményt az egyesület céljára továbbítsa, hogy által az üzletet ért szálem általános jellege és a levelek fennakadásának immenz méretei bizonyítottak legyenek. E cél elérése végett a Kereskedők Egyesülete felkér minden céget, hogy a visszaküldött levelezőlapjait és leveleiket borítékát lehetőleg a postaszámba foglaltassa, vagy akár anélkül, hanem az egyesület címére beküldeni sziveskedjenek (Reuniunea Comerciantilor, Timisoara I, ul. Regele Ferdinand No. 2, et. I.)

Tavaszi-Tavaszi

Nem e látszik meg az Ön arcborán is egy kissé a tél

szápadt színe...? A Three Flowers puder mindenesetre frissé és bájosá teszi, mert amellett, hogy eltakarja a kis szépséghibákat, áttetszik alóla a bőr meleg tónusa és így az Ön arcra természetes szépségével hat. Tegyen még ma egy kísérletet! Kellemesen fogja megjelenni Önön a Three Flowers pudert gyöngéd puhasága, díszkretellata és mindezekkel együtt a Three Flowers puder lehetőleg természetesen szépséggel rakható fel és csodálatosan tapad; az Ön számára állítjuk elő és színárnyalatai ugyanakkor kipróbálva, hogy egyformán előnyösen hatnak úgy nappali mint mesterséges világításnál

H U D N U T

Puder és Krém

A Népszövetség elfogadta Kína álláspontját a japán bombázások tárgyában

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács tárgyalás nélkül elfogadta Kína két előterjesztését, amelyek közül az egyik a Népszövetség tagállamait kéri: vizsgálják meg, milyen segítséget tudnak nyújtani Kínának, a másik pedig a Kínában eszközölt japán bombázásokra vonatkozik

és felszólítja a népszövetségi tagállamokat, hogy közöljék az összes ilyen természetű értesüléseiket. Egyik döntés sem jelent semmiféle változást a Népszövetségnek Kína irányában eddig tanúsított magatartásában, mégis a kínai álláspont elfogadását jelenti.

Oroszország 500 millió font kölcsönt kap Angliától

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia berlini levelezője londoni hírforrásra való hivatkozással azt írja, hogy Anglia titokban 500 millió fontsterling kölcsönt nyújtott Szovjet-Oroszországnak. A Szovjet ezt az összeget hadfelszerelésre fordítja.

Bezárult a Balkánszövetség gazdasági ülésszaka

Bucurestiből jelentik: A Balkán-szövetség gazdasági bizottságának hetedik ülészaka ma délután fejeződött be. Tabacovici elnök meleg szavakkal

Budapesti labdarugó mérkőzések

Budapestről jelentik: A holnapi választások miatt Budapesten és az ország különböző nagyobb városaiban ma tartották meg a bajnoki mérkőzéseket. Az eredmények a következők: Phöbus-Elektromos 2:1 (1:1). Ferencváros-Szürketazi 6:1 (4:1). Kispest-Nemzeti 6:1 (4:1), Hungária-Szeged 5:1 (1:0). Újpest-Budafok 9:0 (2:0), Bocsok-Szolnok 8:1 (1:0).

mondott köszönetet a résztvevő delegátusoknak, akik lelkiismeretes munkájukkal a különböző bizottságokban nagymértékben hozzájárultak az elért eredményekhez. Az elnök végül annak a reménynek adott kifejezést, hogy az elhangzott indítványok már a közeljövőben megvalósulhatnak. Ezután Hassan Saka, a török küldöttség vezetője emlékedett szólamra és megköszönte a román kormány az a szíves fogadtatását, amelyben a konferencián résztvevő kiküldötteket részesítette. Végül felolvasta a hivatalos nyilatkozatot, amelyet a konferencián munkájáról kiadtak.

Modern alapokra helyezik az elemi iskolai oktatást

Minden tanuló egyéni képességeiről nyilvántartást vezetnek. Gyakorlati kiképzés az elmélettel való túlterhelés helyett

Bucurestből jelentik: Öfelsége II. Carol király szombaton szentesítette az elemi oktatásról szóló új törvényt, amelynek indoklása hangsúlyozza, hogy az új kormányzati rendszer egyik legfontosabb megvalósítását jelenti ez a törvény. Az elemi iskola eltért a régi individualista felfogástól, hogy annak az eszmének szolgálatában álljon, amelynek

„Az az egyének a közösség kötelessége való életük és a közösségi érdekek által való rendelkezése.

Az elemi iskola a legjobb elemek kiválasztásának eszközévé válik, a növendékek fejlődésének gondos figyelemmel kísérése révén és ezáltal, hogy képességeik megállapítására

minden növendék részére külön egyéni nyilvántartási lapot készítsenek.

Ez a kiválasztási folyamat a középiskolai oktatás során folytatódik. Elhagyja az elemi iskola a túlságos elméleti jellegét is, ami eddig sajátossága volt, azért, hogy

a jövőben a növendékeket jobban előkészíthessék az életre.

Az elemi oktatás tehát ezentúl gyakorlati jellegű és szintetikus lesz. Itt, az elemi iskolákban, minimális programot hajtanak végre, amely azonos az összes elemi iskolák programjával, de emelt a vidéknek megfelelő különleges munkakodást is előírnak a tanév tartamára. Azok a gyerekek, akik nem járnak majd középiskolába,

az elemi iskola után 3 hónapos tanfolyamon nyernek szakmai kiképzést.

Mit köszönhet Kanada az ötös ikreknek?

Az utolsó évtizedek legjobb üzlete, Kanada iparvállalatai sorában a negyedik helyen áll

Londonból írják: Abból az alkalmából, hogy a kanadai ötösikreket bemutatták az angol királyi párnak, Artur Philips kanadai író, a „Britannia and Eve” című folyóiratban „Kanada csecsemőipara” című cikkében a következőket állapította meg:

— Az ottavai munkaügyi hivatal adatai szerint az amerikai túristák évente átlag négy millió fontot adnak ki, hogy meglátogassák az ötös ikreket. Ha ezt az évi kiadást szerény 4 százalék mellett tőkésíthetnek, az ötös ikrek Kanada negyedik legnagyobb ipari vállalatának volnának tekinthetők, amely vállalatnak alaptőkéje 100 millió font volna.

Az alatt az ötven hónap alatt, amely születésük óta eltelt,

az ötösikreknél köszönhető szállóvárosuk új-jáépítése,

egy város megmentése a tönkremeneteltől, a telkek értékének emelkedése több mint egymillió fonttal. Ezenkívül körülbelül 5000 fontra rugott évi személyes kiadásuk élelemre, ruhára és munkadí-

jakra. Végül további egymilliót fektettek be azokba az üzletekbe és intézményekbe, amelyek

létrejöttüket fennállásukat, az ötösikreknél köszönhetik.

Kevés vállalkozás épült ki ilyen rövid idő alatt, ilyen kolosszális méretekben. És kevés vállalkozás indult el ilyen kis kezdetből! Ha van romantika a nagy üzletekben, akkor kétségtelen, hogy egyik legromantikusabb üzlet az ötösikrek története, akik 1934 március 28-án Callanderben látják meg a napvilágot.

Mult évben körülbelül negyedszázadezer amerikai 1,200.000 éjszakát töltött el Ontario tartományban és eközben

négy millió fontot adott ki csak azért, hogy öt percre láthassa az ötösikreket.

Nem riadtak vissza a fáradságtól, amelyet a hosszú sorbaállítás jelentett és amelynek jutalma egy röpké tekintet az ikrekre meleg idő esetén egy rácson, hideg esetén egy üvegablakon keresztül.

Színház

Az operettegyüttes nagysikerű bemutatkozása a temesvári színházban

A prózai együttes teljes sikerű bemutatkozása után a Thalia operettegyüttese is bemutatkozott a temesvári színpadon. A zenés, könnyebb fajsúlyú darabok iránt érdeklődő közönség nagyobb rétegei keresik fel az operettet és így tartósan zsufolt házakra van kilátás. Szombat este Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd pompás ujdonsága, a Nem leszek halátlan című operett került színpadra parádés előadásban és elsőrendű művészi szereposztásban. Krémer Mancsi, a temesvári közönségnek már évek előtt ünnepelet kedvence és a temperamentumos Sándor Stefi, akik a primadonna és szubrett csillogó szerepeit töltötték be, zúgó tapsok közepette biztosították maguknak a közönség rokonszenvét. A férfiak közül Jeney János, Gróf László, Tompa Sándor, Csóka József és a többiek arattak az új operettben megérdemelt sikert. A szípad stílusos volt, az előadás könnyen pergett. A zenekart Schreiber Lajos vezényelte kifogástalanul.

Pünkösd vasárnapján délután 3 órakor az Egy bolond százat csinál operett van műsoron, olcsó helyárakkal, délután 6 órakor a Nem leszek halátlan kerül ismét színpadra, este kilenc órakor pedig a Vén bakkancsos és fia, a huszár népszimfű kerül felújításra modern átdolgozásban. Pünkösd hétfőjén délután 3 órakor az Egyetlen északárny operettnek lesz olcsó helyáras előadása. Az ünnepi előadásokra való tekintettel

az elővételi pénztár állandó ostrom alatt áll és ezért ajánlatos a jegyekről idejében gondoskodni.

HETI MŰSOR:

Május 28., vasárnap délután 3 órakor: EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL. (Az évad folyamán több, mint 150 előadás. Olcsó helyárakkal).

Május 28., vasárnap délután 6 órakor: NEM LESZEK HALÁTLAN.

Május 28., vasárnap este 9 órakor: A VÉN BAKKANCOS ÉS FIA A HUSZÁR. (Szigei József népszimfűve, egykorú dalokkal és táncokkal. Modern színpadra alkalmazta Szabados Árpád.)

Május 29., hétfő délután 3 órakor: EGYETLEN ÉJSZAKÁRA. (A nagysikerű operett első olcsó helyáras előadása).

Május 29., hétfő délután 6 órakor: A VÉN BAKKANCOS ÉS FIA A HUSZÁR.

Május 29., hétfő este 9 órakor: NEM LESZEK HALÁTLAN.

Május 30., kedden este 9 órakor: BUBUS (Vaszary Gábor, Szécsen Mihály és Losonczy Dezső kitaláló zenés vígjátéka. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Szopán Flóri, Bázsa Éva, Miklóssy Margit, Gróf László, Jeney, Csóka, Csengeri stb.)

Május 31., szerda délután 5 órakor: VIA MALA (Olcsó helyárakkal).

Május 31., szerda este 9 órakor: BUBUS.

A jugoszláv lehvatalos lap dicséretes cikke Románia helyzetéről

Belgrádból jelentik: Románia bel- és külpolitikai helyzetével és az új választásokkal foglalkozva a Pravda megállapítja, hogy a mult évi választás után a román korporációs rendszer véglegesen megszervezték és a Nemzeti Újjászülés Frontja az egyetlen nemzeti párt lett. A külpolitika irányvezetése Románia helyzetének tökéletes megerősödését jelenti az angol-német és francia kereskedelmi szerződések megkötése után, mert ezek a szerződések biztosítják a nagyhatalmak részvételét a román nemzetgazdaság fejlesztésében. A Pravda rámutat Gafencu kitünő eredményeket hozó diplomáciai működésére, amelyeket a külügyminiszter a nyugati államokban tett utazása során ért el Romániában — írja a lap — megfelelő állami férfiak vezetik az ügyeket és így a siker biztosítva van.

Átalakul a török kormány

Ankarából jelentik: Politikai körökben a Kormány közeli átalakítását várják. Arról van szó, hogy Sarazoglu külügyminiszter abban az esetben, ha Saydan miniszterelnök egészségi okokból kénytelen lenne lemondani, maga alakítaná meg kormányát.

Nagy ütközet készül Hunan tartományban

Csungkingből jelentik: A kínai távirati iroda jelentése szerint rövidesen nagy ütközet fog kifelődni Hunan tartományban. A japánok elkészületet tesznek a Jun-Kiang folyón való átkelésre, hogy megkerülhessék a Ting-Tang tavat észak felől és e célból már nagy csapaterősítés érkeztek erre a frontszakaszra. Ugyanez a hír forrás jelenti, hogy két héttel ezelőtt a japánok nagy vereséget szenvedtek Simiangtól nyugatra.

Megérkezett

az idény legérdekesebb filmje:

KAUCSUK

Az erdők kéme

Az egyetlen film, amely izgalmas szerelmi történet keretében bemutatja, hogyan szerzte meg Anglia Brazília féltve őrzött kincsét, a gumifa magvát.

A főszerepekben:

GUSTAV DIESSL, RENÉ DELTGEN,
VERA von LANGEN

Rendező: Borsody Ede

minden nap a

SCALA mozgóba

Pünkösdi tanítás

Ezelőtt ezerkilencszáz és egynehány esztendővel a Lélek nem állt meg a Judea határain, a római limesen, sem a Tiberisnél vagy a Dunánál. A szentírás arra int, hogy az ember a Léleknek ellen ne álljon, a Lelket meg ne szomorítsa. A Lélek ereje átsuhan a földi határokon és a hit és szeretet szálaival testvéri közösségbe fűzte mindazokat, akik várták és felismerték őt.

Ez a Lélek ma sem állhat meg a Dunánál vagy a Rajnánál, sem másféle, alapjában véve mindig fiktív emberi elkülönítő határvonalnál. A külön fajtság már csak azért sem lehet gátja a Léleknek, mert ez a fajtság, akár germánnak, akár mediterránnak vagy turáninak nevezik, voltaképpen nagyon relatív, viszonylagos valami. Melléje sem állhat annak a szent eszmének, amelyet az evangéliumi testvériség gondolata jelent s amelyben a faj, faji egység, a nép, nyelv, hagyományok közti összefüggés és különbség mindig mint valami másodrendű, bár nem lényegtelen tényező szerepel. A Lélek tanúsága szerint elsősorban emberek vagyunk és csak azután németek, franciák, magyarok, vagy mások.

A hagyomány szerint a pünkösdi Lélek csodája volt az, hogy az érzésük szerint saját nyelvükön szóló apostolokat mindenki a maga nyelvén értette. Ha így vesszük, akkor van valami csodaszzerűség abban is, hogy a keresztény ígértetés nyomán egyre többen és többen sorakoztak a századok folyamán a Lélek táborába. Ujabb és újabb fajok és népek értik meg azt, hogy nem a test és a vér, hanem a Lélek isteni öröksége, a tudás, a hit és szeretet adja meg az emberiségnek magasabbrendűségét, összefüggését és testvériségét.

A szeretet a hit anyanyelve. Az anyanyelvet köznapi értelemben a vérségi leszármazás adja az ember ajkára. A nevelés és hagyomány égeti bele fogalmait öntudatunkba. Ez a nyelv, melyben él a nemzet és ezzel különíti el saját lelkét, érzésvilágát, kultúráját másoktól. Viszont a pünkösdi Lélek nevelte rá az emberiséget a szeretet anyanyelvére, arra a világnyelvre, mely nélkül semmiféle népi vagy nemzetközi egyetértés, együttműködés el nem képzelhető.

Mi sem természetesebb, hogy a szeretet anyanyelvének tagadása a Lélek üldözését vonja maga után. A fajfelfogások szükség szerien az egyenlőséget hirdető vallási rendszerek kiküszöbölésére törnek s újabbak gyártásába fognak. Mindezt bevallottan azért, hogy a fajt megtisztítsák az idegen vértől és fertőzéstől, a „faji lelket“ pedig az egységbontó, kozmopolitizmusra hajlamosító miazmásítól.

Igy próbál gátat vetni a fajelmélet pünkösdi Lelkének. Nem azzal, hogy megállapítja a fajok különbségét, mert hiszen ezt a szaktudomány és a keresztény világnézet is állítja. Sőt, a tudomány, legyünk csak őszinték, több fajtát is lát ott, ahol Rosenberg és az árja mithosz egyes tűzfásbavivói csak egyet látnak. A fajok különbsége, sőt bizonyos foku értékalkálaja bele tartozik a fejlődés rendjébe és annak törvényszerűségei csak a tudatlan előtt hatnak a titok erejével. De szembeállítani a fajokat egymással, abban is, amiben összetartoznak vagy összetartozhatnak; a humánium, tudomány, kultúra, világnézet, erkölcsi értékek nemzetfölötti érvényben, ez már nyílt hadüzenet pünkösdi Lelkének és leplezetlen hirdetésé annak, hogy a szellem csak függvénye a testnek és vérenek.

Nem kell okvetlenül vallásoknak sem lennünk ahhoz, hogy az emberi értékek ilyen önkényes csoportosítása és kisajátítása lelken üssön bennünket. Az ébredő nacionalistának csak úgy fájhat ez, mint a megrögzött konzervatív felfogásúnak. Mintha bizony a ragyogó napsugarat vagy a világűrben delejesen hunyorgó csillagokat csak bizonyos koponyaalkatu, vérmérsékletű, nemesfajú emberi lények látnák fényesnek, messzinek, szépeknek, annak, ami. A többiek színvakok, rövidlátók, selejtesek, félemberek. És bizonyára csak a kiváltságos fajúak számára egyszer egy az egy. Másnak kettő. A virág, a szerelem, a tudás, a művészet csak bizonyos színű, testalkatu és vérszeretettelű embernek jelentik a földi szépség és öröm forrásait. S az emberi könnyek nem az igaz fájdalom vagy boldogság jelei, ha sárga vagy barna arcon perregnek le...

Ez az a pont, ahol pünkösdi Lelkének viszatérését és ajándékait még a hitében kételkedő,

Elfogták a főváros egyik legveszedelmesebb szélhámosát

Kapitányi áruhában csalásokat és házasságszedelgéseket követett el. Hajsza autón és kórházakon keresztül. A rendőrkvesztornak személyesen kellett jönni letartóztatására

Bucurestiből jelentik: Feltűnést keltő letartóztatást eszközölt a bucarestii rendőrség: rendkívül ügyes szélhámos került hurokra, aki kapitányi egyenruhát viselt és akit az állambiztonsági rendőrség tartóztatott le. A rendőrség ügynökei már régen figyelemmel kísérik a Hariton néven szereplő „kapitányt“, aki egész magatartásával és bizonyos ügyleteivel felkeltette a gyanút. Amikor a feltevések már igazolódni látszottak, a „kapitányt“ a térparancsnokságra kísérték, de

rátkia lélekjelennéssel sikerült megmenekülnie a szolgálatos tiszt ellenőrzéséről. A későbbi nyomozás kiderítette, hogy neve nem Hariton és hogy többek között Eftimie Angelache, Jean Angelescu és Jean Eftimie néven is szerepelt, majd az is kiderült, hogy többször elítélték és hogy legutóbb útban Vacaresti felé sikerült megszöknie kísérőitől. Amikor a „kapitány“ észrevette, hogy nyomában vannak, sorozatosan változtatta lakhelyét és

nem kevesebb, mint 25 lakásban próbált menedéket keresni. Tegnap este a rendőrség nyomozói kikutatták a szélhámos tartózkodási helyét, de a „kapitány“ autón elmenekült, mire a rendőrgyűzők ugyan-csak gépkocsin üldözöbe vették.

de az emberi értékekért hitetlenül is hívón küzdök is áhítják. Áhítják, mert ha nem is fogadják el a transzcendenciára utaló, teológiai alapon magyarázkodó okfejtést, nagyrabecsülik a lelkekben megfogalmazó és gyümölcsöző erkölcsi hatást. Ezt ma semmi a világon nem pótolhatja.

A hívó lélek számára a pünkösdi ennél természetesen jóval több. A Lélek áradása. A kegyelem megnyilatkozása. A Vigasztaló eljövetele. Az Egyház születésnapja. Ha pedig hozzávesszük, hogy nincs nép vagy nemzettest Európában, melynek ma jobban kellene vigyáznia a faji teóriák szélsőségeire, mint éppen a magyaroknak, akkor a Lélek erejét aligha meri tisztalelkű ember közülünk meghazudtolni. És senki jobban nem tudhatja, mint éppen mi, ittélő magyarok, hogy a vérségi és anyanyelvi kapcsolatok önmagukban véve mily gyarló és kikezdehető összetartó eszközök, ha nem fűti át azokat a hit, a szeretet, a Lélek.

Pünkösdi lélekjárása, magyar pünkösdi a keresztény életésme nélkül pusztá érzélgés, önbecsapás, rozoga társadalmi konvenció. A keresztény szellemmel telítve viszont valóban a Lélek ünnepe. Vihar. Lendület. Tűz. Testvér-voltunk kiáradása minden emberre és minden időre. Igaz, magyar pünkösdi!

(K. K.)

Mindenki használja:

A szélhámos lángrott a gépkocsiból, hogy megtevéssze üldözöt, de megsebesült jobblezén. Mivel a rendőrség azt gyanította, hogy valamelyik bucarestii kórházban kötötteti majd be sérülését, valamennyi számbajöhető helyet megfigyelés alá helyeztek. Szombaton reggel azután a szélhámos tényleg meg is jelent az egyik ingyenes orvosi rendelőben, ahol mint kapitány mutatkozott be és kérte, hogy közzézzék be sérült karját.

A helyszínen tartózkodó polgári ruhás rendőrtiszt megadásra szólította fel, mire a szélhámos erőlyesen tiltakozott és hangsúlyozta, hogy csakis a térparancsnokságnak áll jogában őt letartóztatni. A rendelő személyzete nem tudva miről van szó, védelmébe vette a kapitányt. A rendőrtiszt azonnal

jelentést tett Paximade rendőrkvesztornak, akik a helyszínrre sietett és személyesen tartóztatott le az álkapitányt,

akinek lakásán a legkülönbözőbb tisztii egyenruhákat találtak. Lefoglaltak ezenkívül számos női fényképet és egész halom szerelmes levelet, amelyek arról tanuszkodnak, hogy Hariton „kapitány“ házasságszedelgés is volt, aki rengeteg pénzt csalt ki áldozataitól.

GRAND HOTEL

REX

MAMAIA

MEGNYILIK JUNIUS 15-én

SZOBARENDELÉSEK
ÉS FELVILÁGOSÍTÁSOK

„ROMANIA“

BUCURESTII KÖZPONT; STR. DOAMNEI, 1.

TELEFON 5.1540.

A bukovinai Józseffalva szomorú évfordulója

Árviz és jég pusztított egy esztendővel ezelőtt, most tűz hamvasztotta el a székelyek kicsiny vagyonát

Néhány nap múlva egy esztendeje lesz annak, hogy Józseffalva székely-magyar lakossága éppen Urnapját készült megünnepelni, amikor borzalmas erejű jégverés riasztotta meg az egyébként sok vihart átélő, harcban, a megélhetésért folytatott kemény küzdelemben megacélozott magyarok lelét.

Mint valami gyilkos bombazápor zúdult a jég a falura. Az elvetett magot kiverte a földből, a délután még viruló buzatáblák helyén csak a kopár föld éktelenkedett.

A jégverés elcsendesedett, hogy amikor a nappal az estebe hajlik, újra megjelenjék és folytassa a pusztítást, a „kárhozatot”.

A kétségbeesett emberek száza megadással bírték a sors újabb csapásait. Könnyes szemű férfiak, asszonyok és szipogó gyermekek térdre hultak és kérték a Mindenhatót, hogy vessen véget szenvedéseiknek. Megpróbáltatásuk azonban még nem fejeződött be. A jégesőt felhőszakadás követte.

A falu uccáit emberek kétségbeesett kiáltása, töltötte be.

A jég által tönkrement vetést a szennyes áradat messze elsodorta.

Butordarabok és állati hullák uszkáltak a víz áradatában. A nép az uccára, majd onnan a közeli magaslatokra menekült és az éjszakát a meg-megújuló záporban és viharban a szabad ég alatt töltötte.

Ez történt egy évvel ezelőtt június havában, amikor a józseffalvi székely-magyarok Urnapját készülték megünnepelni.

VIZ UTÁN TŰZ

Most pünkösd ünnepére készülődtek. Visszaemlékeznek még ma is egy másik pünkösdre, amikor — az öregebbek elbeszélése szerint — vidáman rándultak át a szomszédos Istensegitsre. Gyönyörű napsütéses időben, tavaszi zsongás közepette tetétek meg az utat. Nótáztak, vigadoztak, gyönyörűséggel szemlélték a virágzó mezőt, a zöldelő vetést.

Örömlüknek azonban csakhamar végeszakadt, mert visszajönni alig bírtak. Hatalmas hóvihar kerékedett és csak a istensegitsiektől kölcsönbe vett szánokkal térhettek vissza Józseffalvára. A magyarra felszaporodott hó elolvadt és árvízzel öntötte el a falut és annak határát. Ezt is és a múltévit is kiheverték. Kemény fából faragott emberek a bu-

kovinai magyarok. Néhány nappal ezelőtt egy gyermek vigyázatlansága olyan borzalmas tűzvészt okozott, amely sok száz családot tett földönfutóvá, hajléktalanná és kenyértelenné.

Egyik napról a másikra vesztették el mindazt, amit szorgalmas munkálkodásukkal éveken át összeszakuporgattak. Elvesztették házuikat, állataikat, gazdasági szerszámaik pedig majdnem teljes egészében megsemmisültek.

Talán felesleges is leírnom azt a borzalmas pusztítást, amelyet a „kukorica pattintás”-nál előrépönt és a szélőt végighordított szikra okozott. Az egyik erdélyi vezető magyar napilap kiküldött munkatársa eredeti fényképfelvételekkel ellátott helyszíni tudósításokban tette szemléltetővé Józseffalva pusztulását.

A népek egyetlen támasza maradt: Németh Kálmán dr., a lánglelkű plébános, aki ezekben a súlyos megpróbáltatásokkal teli napokban együtt zo-

Szorosabb kapcsolatot az erdélyi magyarsággal

„A székelyt nem kell féltetni”, vagy a „Székely a jég hátán is megél” — szokták mondani a magyarság legnemesebb ágáról, a székely népről. Ezek a jeleszavak és szólások oly annyira beidősgödtek a magyar köztudatba, hogy végül is teljesen magára hagyták örömeit, bánatait, sokszor nincstelenségét.

A székely büszke szabad nép. És mégis ma a társadalom legalsóbb rétegét alkotja. Elszegődnek kocsinak, szolgálonak, cselédnek, mosogató legénynek, kihordónak, hogy az élet fenntartásához szükséges morzsákat megszerezzék. A székely nép szociális helyzete nem a legrosszabb. A kenyérgond a városok felé őrzi őket. Ez a „jéghátán való megélhetés” még nem jelenti azt, hogy a székelyt magára hagyjuk. Brassóban, Kolozsvárt, Marosvásárhelyen külön, a városba került székely legények és leányok ügyének felkarolására Székely Társaságok alakultak, amelyek családi körbe tömörítik őket.

Mennyire rászorul erre a támogatásra a bukovinai székely-magyar községek lakossága. Évek hossza során át egy-egy arra vetődő erdélyi magyar újságíró, közéleti férfi utazása még nem jelenti a népi közösség folytonosságát.

Akiket utazás közben rosszullet fog el...

Nagyon sokan vannak, akik nem tudnak utazni vonaton, villamoson, vagy autobuszon, mert közben rosszullet, szédülés, hányás, vagy hányinger fogja el őket és így sokszor legfontosabb teendőik elintézésében akadályozva vannak. De nem is mernek sok esetben még vonatra, vagy villamosra sem felülni, olyan erős a félelem, amely visszatartja őket az utazástól. Képzhető, mily kellemetlen ez nemcsak magára a félelemben szenvedő egyénre, de hozzátartozóira is, kik hozzáigazodni kénytelenek.

A világhírű amerikai GASTRO-D. gyógyszer a fenti esetekben meglepő eredménnyel lett sokakról kipróbálva és a hatás olyan eredményesnek mutatkozott, hogy rövid GASTRO-D.-kúra használata után már nyugodtan utazhatnak, mert a központi és vegetatív idegrendszert annyira megnyugtatja, hogy a fenti zavarok teljesen kimaradnak.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

kog elárvult népével, maga köré gyűjti híveit, erőt és önbizalmat önt beléjük. Mintha csak a híres „mádefalvi veszedelem ismétlődött volna meg. 1764. januárja óta őrzi őket a sors. Tulátték már kolera-járványt, árvívet, tilvóvészt, világégést. A nép mégis erős hitében és reményében. A kegyetlen sors sokszor fölresújtotta, de mindannyiszor végső ereje megfeszítésével sikerült talpraállnia.

Állandó szellemi kapcsolatot kell teremtenünk azokkal a többiek messze elszakadt magyar testvéreinkkel, akik az idők és állományok változása ellenére ma is napig is megmaradtak népükhöz ragaszkodó becsületes polgároknak. Sajnálatos tény, de meg kell állapítanunk, hogy a magyarság figyelme csak a józseffalvihoz hasonló szomorú események alkalmával fordul a közel huszezer fős bukovinai magyarok felé.

Évekkel ezelőtt körülben éltam, utoljára az 1939-iki évi huszétot megelőző két hetet töltöttem közöttük. Mindenkor lelki öröm volt számomra, amikor arról győződtem meg, hogy a több mint másfél századdal ezelőtt Hadik András gróf által Bukovinába telepített háromszéki és csiki székelyek mennyire meg tudták őrizni tiszta magyar népi jellegüket, nyelvüket és magyaros szokásaikat.

A bukovinai magyar nép igen szapora. Ezért van aztán, hogy sokan kénytelenek kivándorolni. Jelentős számban telepsznek le az ó-királyságban.

Ez a kivándorlás és kitelepülés azonban a magyarságra nézve súlyos következményekkel jár. A felnövekvő ifjúság alkalmazkodik az idegen környezethez, később csak magyaros hangzású neve árulja el nemzetiségét, végül pedig elvész a magyarság számára.

Nemrégiben szereztem tudomást arról, hogy az andrásfalvi reformátusok körében mozgalom indult meg az Erdélybe való visszatelepülés érdekében. Ez azonban nemcsak Andrásfalván van így, hanem a többi négy községben is. Egyedüli vágyuk, hogy visszatérhessenek Erdélybe, eladott birtokaik árán hogy itt földet vásároljanak. De amíg ez valóra válik, az erdélyi magyarságnak és azon keresztül a Romániai Magyar Népközösségnek a feladata, hogy szorosabb kapcsolatot teremtsen velük. A Magyar Népközösség vegye kezébe a bukovinai magyarság sorsának az irányítását is. Kulturális, gazdasági és társadalmi téren sok tenni való van. hogy a mutatkozó hiányokat intézményesen pótolni lehessen.

Nem igazolták a temesi helytartóság egyik magyar jelöltjét

Napok választják már csak el a polgárságot a parlamenti választástól. A temesi tartományban a szenátusba Martzy Mihály mint kereskedő a magyar jelölt, a kamarába pedig Péter János a kereskedelmi és ipari osztályra, Bakos János bodófalvi gazda pedig a mezőgazdasági osztályba a magyarság jelöltjei.

Az értelmiségi osztályon a magyarságnak a temesi tartományban nincsen jelöltje, mert Simon Gyula dr. orvos nem kapta meg a Front igazolását.

A központi választási bizottság most készítette el a kimutatást az ország választóiról. A temesi tartományban a mezőgazdasági és kézi munkási csoportban van 147.711 román,

21.574 magyar, 45.173 német, 1044 zsidó és 23.339 más nemzetiségű választó, a kereskedelmi és ipari csoportban van 3407 román,

1502 magyar, 3348 német, 1058 zsidó és 1388 más nemzetiségű választó, az értelmiségi csoportban van 12 ezer 113 román,

2010 magyar, 2238 német, 540 zsidó és 1085 más nemzetiségű választó. A választáskor a szavazás minden csoport részére külön történik és pedig abban a körületben, amelyben az illető szavazót a választói jegyzékbe felvették.

ZAZA
világhírű film

világhírű színésznővel
Claudette Colbert

Rivolli
moziban

MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG

A „Józseffalvi veszedelem” a közfigyelmet ismét a bukovinai magyarság felé fordította. Viszont a megdöbbenés, a sajnálkozás nem sokat segít, mert a bukovinai magyarság kulturális, gazdasági és szociális szempontból szervezetlen. A múlt hónapban, amikor ismét ott jártam, kérdéseimre sokan kijelentették, hogy tudnak ugyan az alakuló félben levő és jelenleg is szervezés alatt álló Magyar Népközösségről, de csak ennyi, semmi több. *Szívet-lelélekkel szeretnének résztvenni a közös építő magyar munkában, de ezideig még a kolozsvári központból nem indult ki ilyen irányú kezdeményezés.* A Magyar Népközösség gazdasági tagozatának vezetőire vár a feladat, hogy felkeressék a bukovinai magyar gazdákat, akik túlnyomó részben földművesek és erdélyi mintára megszervezzék őket. Nagy szükség lenne itt is gazdasági tanfolyamokra, előadásokra, szakzerű vezetésre és iránításra. Szeretettel emlékeztek meg a néhány évvel körülbent járt Teleki Ádám grófról, aki annak idején politikai propaganda körutja alkalmával kereste fel Bukovina székely-magyar községeit.

Erdélyben is egyre többen kezdenek foglalkozni sorsukkal. Bözödi György „Székely bánja” című pályadíjnyertes művében külön fejezetet szentel a „Siculidium” leírásának, Nyírő József a kiváló erdélyi író tollából pedig regény jelent meg, amelynek tárgyát Erdély nagy írója szintén a híreket „székelyöldökés”-ből merítette.

Minden magyar újságban megjelent és hozzájuk eljutott cikket gondosan megőrznek és mindig reménykednek, hogy az arra hivatottak végre megfermentik a velük való szoros testvéri kapcsolatot.

Kopogtatunk a magyar szívek ajtaján

Megirtuk, hogy a bukovinai Józseffalvi községet elhamvasztotta a tüz. A vörös lángokban megsemmisült sok-sok szegény ember minden értéke, ami tegnap még életet, meleget, biztos hajlékot jelentett, az mára üszkös rommá vált.

Egyetlen óriási siralomházzá változott ez a napsütéses szép magyar falu,

amelyben tőlünk elszármazott, messzeszakadt magyar testvéreink zokognak most. Meg kell menteni ezt a bukovinai kis magyar szigetet, amely sehonnan sem várhat segítséget, mint tőlünk, akik egy nagy magyar tömegben élünk és akik minden nyomorúságunk és szegénységünk mellett is segíthetünk rajtuk, ha akarunk és ha újból megmentőnk az áldozatos szívek. Józseffalvát környékező

öt román község megható példáját adta a nemes gondolkodásnak.

Mindegyik falu elhatározta, hogy egy-egy házat

saját maga épít fel és öt helység lakossága szinte órák alatt közadakozásból előteremtette a szükséges pénzt. Ha román földművesek segítik bajba jutott magyar embertestvéreiket, akkor kétszeresen kötelességünk nekünk segítő kezét nyújtani feléjük, akik mégis közelebb állunk hozzájuk.

A Déli Hírlap hasábjain nyilvános gyűjtést indítunk a józseffalvi tűzkárosultak felsegélyezésére.

A befolyó összegeket időről-időre hirlapilag nyugtazzuk és elküldjük Németh Kálmán dr. józseffalvi plébánosnak, hogy az juttassa el rendeltetési helyére. Minden kis összeget köszönettel fogadunk. Innen, az ország másik végéből nyuljon ki a támogató kéz a távoli bukovinai szörvány magyarok felé, akik éheznek, fázhatnak és akiknek szabad ég a hajlékuk. Jusson eszünkbe a szép latin közmondás: Bis dat, qui cito dat! (Kétszer ad, ki gyorsan ad!)

Pünkösdi istentiszteletek a temesvári katolikus templomokban

A Szentlélek eljövételének ünnepe, Pünkösöd alkalmával az összes temesvári katolikus templomokban ma, vasárnap és holnap hétfőn, ünnepi istentiszteletek és szentbeszédnek lesznek. A pünkösdi ünnepi szertartások sorrendje a következő:

A püspöki székesegyházban vasárnap délelőtt kilenc órákor ünnepi mise, utána szentbeszéd lesz. Mindkettőt Pacha Ágoston megyéspüspök tartja. Mise után végbemegy a bérmálás szentségének kiosztása. A püspök mintegy nyolcszáz fiút és leányt részesít a bérmálás szentségében. Pünkösöd hétfőjén délelőtt tíz órákor nagymise, tartja Kavser Lajos nagyprépost, szentbeszédet mond Hauptmann Nándor karkaplán. Egyébként az ünnepek alatt a vasárnapi miserend van érvényben.

A belvárosi plébániatemplomban vasárnap délelőtt féltizenegy órákor lesz a nagymise és német szentbeszéd. Mindkettőt Plesz József kanonok-plébános mondja. Félkilenc órákor eszen-des misék lesznek. Pünkösöd hétfőjén féltizenegy órákor nagymise és magyar szentbeszéd. Mindkettőt tartja Vormittag Imre kaplán.

A gyárvárosi plébániatemplomban vasárnap délelőtt féltíz órákor német szentbeszéd lesz, tartja Fodor József központi pap. Tíz órákor fő-

papi nagymise következik, amelyet Rech K. Géza apátplébános mond. Pünkösöd hétfőjén délelőtt féltíz órákor magyar szentbeszéd és utána nagymise. Mindkettőt mondja Rech K. Géza apátplébános.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban vasárnap reggel az anyák napjára való tekintettel már reggel nyolc órákor lesz ünnepi nagymise, magyar és német szentbeszéd. Féltíz órákor lesz a rendes nagymise, szentbeszéd ezuttal nem lesz. Pünkösöd hétfőjén délelőtt kilenc órákor német szentbeszéd és nagymise lesz. Mindkettőt Pater Maternus mondja.

A józsefvárosi plébániatemplomban vasárnap délelőtt tíz órákor ünnepi nagymisét mond Groccky Péter nyugalmazott főesperes-plébános. Előtte német nyelvű szentbeszédet mond Niedermayer Viktor kaplán. Pünkösöd hétfőjén délelőtt tíz órákor nagymise, előtte magyar nyelvű szentbeszéd. Mindkettőt Metzger Márton dr. prépost-plébános mondja.

A mehalai plébániatemplomban vasárnap délelőtt tíz órákor német szentbeszéd és utána nagymise, mindkettőt Pater Imre tartja. Hétfőn délelőtt tíz órákor magyar szentbeszéd és nagymise, mindkettőt Pater Vancsó Bálint mondja.

Vigyázat

Vannak utánzatok, amelyeket mint aspirint akarnak eladni, holott ezeket nem szabad aspirinnek nevezni.

Orizkedjen ezektől! Kérjen mindig

ASPIRIN
TABLETTÁT

csak a) Bayer (keresztfel!)

Weidemann feje

Nehéz elhinni azt az Amerikából jövő hírt, hogy a newyorki világkiállítás rendezőse meg akarja venni a tömegvillos Weidemann fejét. Néha felbuknának a világsajtóban ilyen furcsa hírek, nehéz ellenőrizni az eredetüket, származásukat.

Józan ésszel senki sem érti, miért van szüksége a világkiállításnak Weidemann fejére. Különösképpen nem gusztyos látványosság egy levágott emberi fej. Orvosi muzeumokban szoktak üvegekben spirituszba őrizni valamilyen abnormis fejét, ezt a helyet azonban orvosok, orvostanhallgatók és más szakemberek látogatják.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy Monsieur Weidemann feje jelen pillanatban még a nyakához van növe, viszont a nyak és fej hosszú ideig tartó szövetségére egyetlen biztosító intézet sem fogadna el biztosítást, mert Weidemann halálra ítélték, kegyelmi kérvényét is elutasították és ilyen esetben a Guillotine bárdja biztosan, mondhatni halálbiztosan küldi a másvilágra a delikvenst.

Tehát csak idő kérdése, hogy Weidemann meddig mondhatja magának saját fejét. Lehet egy hétig, talán kettőig, esetleg egy hónapig, attól függ, hogy az igazságügyi hivatalok sűrű erdejéből mikor kerülnek napvilágra az iratai. Amíg ez a kis hivatalos formáság el nem intéződik, szóval amíg a halálraítélt fejét el nem választják törzestől, addig a kiállítás közönsége nem „gyönyörködhetik” ebben a kiállítási tárgyban.

Weidemann még nem nyilatkozott, hogy mi a véleménye a fejről, együtt óhajt véle pihenni az örökkévalóságban, vagy pedig könnyen nélkülözi. Különbözik fogas jogi kérdés, hogy tulajdonképpen ki rendelkezik egy halálraítélt fejével? Maga a halálraítélt csak addig mondhatja sajátjának a fejét, amíg az nyakán pihen, ha meghal, legjobban akarattal sem lehet abban a helyzetben, hogy fejét eladja vagy elajándékozza. Az állam viszont csak elválaszthatja a fejet a törzstől, de áruba nem bocsáthatja, mert nem az ő tulajdonát képezi. Nehéz eset.

Azért leghelyesebb ezt a Weidemann-ügyet levenni a napirendről. Igaz, hogy „érdekes ember”, mert néhány hölgyet és urat megölt és kirabolt, de talán mégsem annyira érdekes, hogy egy nagy világkiállítás szenzációja legyen. Teljesedjék be rajta a törvény ítélete, azután felejtsek el.

Az amerikai és a nemzetközi közönségek talán mégis jobban érdeklő az a sok művészi szépség, amit a newyorki kiállításon láthat, mint egy hirhedt ember feje. Az ilyesmi undorító látvány. Büntügyi muzeumba való, nem pedig az emberi tudás vásárára...

(K. S.)

Május 15-én
megnyilt
BUZIAS egyik legmodernebb penziója, a
Pensiunea
Vila Margot

Parkettás szobák, folyóvíz, saját angolpark. Penzióárak május, június, szeptember hónapokban 160 lei, — július, augusztus hónapokban 200 lei. — Kétszemélyes szobáknál árendemény! — Kítűnő és diétikus konyha

Milyen nagy a német gyarmatbirodalom, amit Hitler visszakövetel a győztesektől

A német gyarmati követelések nem kerülnek le a nemzetközi politika napirendjéről. A birodalom maga gondoskodik arról, hogy ezzel a kérdéssel a hazai és külföldi közvélemény állandóan foglalkozzék. Ezt a célt szolgálja a lezajlott birodalmi gyarmati konferencia, amelyet Bécsben tartottak meg, mintegy kifejezőképpen annak a felfogásnak, hogy az Anschlusok eddigi sorozatával, a német területi követelések — legalább is Európán kívül — még nem jutottak kielégítő megoldáshoz. A konferencián Epp tábornok feltűnésteltető beszédében kifejtette, hogy a birodalomnak az utolsó évben bekövetkezett területi gyarapodása egyáltalában nem gyengíti a német gyarmati igényeit, hanem azokat még sürögősebbé teszi. Németország ma is

tulajdonjogának tekinti Német-Kelet, Német-Nyugat-Afrikát, Kamerunt és Togót.

Lássuk, mi volt a német gyarmati birodalom, mit jelentett gazdaságilag és politikailag Németország számára, mi lett a sorsuk és mit jelent ma a világháború győzteseinek szempontjából?

NÉMET-DÉLNYUGAT-AFRIKA.

A világháború kitörésekor a német birodalom a következő gyarmatokat felett rendelkezett: Afrikában Togo, Kamerun, Német-Dél nyugat-Afrika és Német-Kelet Afrika. A csendesóceáni szigetvilágban: a Vilmos császár föld és a Bismarck szigetek, Naura sziget, Marschall-, Karolina- és Mariana-szigetek, valamint a Szamoaszigetek. Végül az ázsiai szárazföldön bérelték a kínaiaktól Kiau-csu-t. Az egész német gyarmatbirodalom nem tett ki többet 2 millió 950 ezer négyzetkilométernél és uralma alá nem egészen 12 millió 300 ezer ember tartozott.

Német-Dél nyugat-Afrika volt tulajdonképpen az első jelentős német gyarmat. Alapjait Lüderitz brémai kereskedő vette meg 1883-ban azáltal, hogy Angra Pequena öblöt a portugáloktól megvette, majd újabb területet szerzett hozzá, végül az egészet a német birodalomnak ajánlotta föl.

A német birodalmi gyűlésnek egyáltalán nem volt inyere a gyarmatbirodalom és Bismarck minden erejét latba kellett vetnie, hogy megszavazzák a szükséges költségeket. Végre 1885. januárjában megszavazták négymillió márkát és ezzel kezdődik voltaképpen a német gyarmatbirodalom. Már abban az évben a Német-Dél nyugat Afrikai Társaság veszi át Lüderitz-től a gyarmat vezetését. A társaság meglehetősen nagy rablógazdálkodást folytatott, ami ellen a mintegy százezer főnyi hottentotta, herero, busman, bantu és damara néger lakosság több ízben fellázadt. A legsúlyosabb az 1903. évi herero lázadás volt. A lakosság főfoglalkozása az állattenyésztés volt, de a huszadik század tized éveiben igen fellendült a bányászat.

NÉMET-KELET-AFRIKA.

Az afrikai kontinens másik oldalán, Rhodésia és Brit-Kelet-Afrika között helyezkedett el a másik nagy, 940.000 négyzetkilométernyi német gyarmat: Német-Kelet Afrika. Ez már sokkal civilizáltabb és lakottabb volt. A zanzibári szultán protektorátusa alatt álló gyarmatot szintén pénzért, négymillió márkáért vették meg a németek. Azonban hosszú és véres harcokat kellett folytatniuk a független őslakossággal, a bantu négerekkel, akik nem ismerték el a szultánnak a Német-Keletafrikai Társasággal kötött szerződését. 1885-től egész 1898-ig folytak a harcok, amíg végre sikerült a németeknek ezt a gyarmatot pacifikálniuk.

Akkor aztán hozzáálltak a nyolcmilliónyi őslakosság megszerzéséhez. Kiépítették Dar-esz-Szalamot, a fővárost, valamint a közoktatást és a közigazgatást. Igen gazdag volt ez a német gyarmat is. Ki- és bevitelle megegyezett Német-Nyugat Afrikával. Vas, ólom, réz, só, szén és arany, kókuszpálma, banán, narancs, rizs, kukorica, pamut, dohány voltak a fő termények.

A két délafrikai gyarmat birtokában Vilmos császár Angliával is konfliktusba keveredett, amikor az angol birodalommal szemben az akkor még független burok védelmére kelt. Az angol szabadságkötő kiverése után a következő üdvözlő sürgönyt küldte Krügernek, a bur köztársaság elnökének:

„Üdvözlöm Önt és népét a népjogba ütköző vakmerő betörés hősies és szerencsés visszaverése alkalmából!”

Amikor azonban a bur szabadságharc összeomlása után Krüger elment Németországba, a császár már nem fogadta.

TOGO ÉS KAMERUN.

Togo volt német gyarmat a Rabszolgaparton, a guineai öbölben fekszik. 84 ezer négyzetkilométerével és egymilliónyi lakosával nem volt különösebb jelentősége. 1884-ben került a német birodalomhoz, amely 329 kilométernyi vasutvonalat is épített rajta. Pálmaolaj, pálmamag, kakaó, kólódió és gyapot voltak a főbb kiviteli cikkek. Nálánál jóval nagyobb volt a gazdasági jelentősége a szomszédos Kamerun-nak.

Kamerun története aránylag a legrégebb, mert ez még 1868-ban került a hamburgi Woermann, Jantzen és Thormühlen kereskedő cégek kezére. Ők a duala törzstől vették meg a területet, amelyet 1884-ben adtak át a német birodalomnak. A benszülöttek azonban fellázadtak, amikor Nachtigal császári biztos kitűzte a német lobogót. Két hadihajó csakhamar levverte a lázadást és ezt követte a gyarmat határainak megállapítása az angolokkal és franciákkal, amely több évet vett igénybe. Németországnak ez volt az a gyarmata, amely a legnagyobb fejlődés és terjeszkedési lehetőség előtt állt, mert itt ütközött legkevésbé érdekbe.

1911-ben már a Csád-tóig nyult el Kamerun határa és amikor ebben az évben Franciaország a nemzetközi szerződésekkal ellentétben elfoglalta Marokkót és ebből kifolyólag már hajszál híján majdnem akkor tört ki a világháború, az utolsó pillanatban mégis létrejött a megegyezés Németország és Franciaország között azon az éron, hogy a franciák Francia-Kongó jelentős részét átengedték Kamerunnak. Közel 500 ezer négyzetkilométernyi területtel és kétfélmillió hétézszézer főnyi lakossággal rendelkezett ekkor Kamerun, amely különösen kaucsukban volt igen gazdag és gyors meggazdagodást ígért a telepe-seknek.

Ez volt nagyjában az afrikai német gyar-

A német gyarmatok a világháborúban

Természetes, hogy a világháború a gyarmatokon is folyt. Legvédtelenebbek voltak a legtavolabbiak és így azok veszték el legelőször. A japán-angol egyesített szárazföldi és tengeri haderők már 1914. szeptember 7-én ostromolni kezdték Csingtaut, Kiaucsu gyarmat fővárosát. A németek védekeztek és csak két hónap múlva adták fel a várost, amikor már minden lőszerük elfogyott.

A csendesóceáni szigeteken, ahol még kisebb volt az ellenállási lehetőség, még hamarabb győzött az antant.

Afrikában a kis Togo hamar elesett még 1914. augusztusában, Kamerun azonban sokáig védte magát.

A hétezer főnyi német-benszülött csapatok az angol-francia-belga tuleróval szemben egészen 1916. február 18-ig tudták tartani magukat.

Német-Dél nyugat-Afrika eleinte szintén sikerrel védekezett. Az 5000 főnyi német sereg 1914-ben megverte az angolokat és a portugálokat, amikor azonban a következő esztendőben 40 ezer emberből álló délafrikai hadsereg indult támadásra, a németek előbb a gyarmatuk északi részébe vonultak vissza, majd Seitz, az utolsó délafrikai kormányzó 1915. július 9-én lerakta a fegyvert és Botha délafrikai tábornok, a bur háború egykori fővezérének lábai elé.

Nem sikerült megvédeni az egész világháború folyamán Német-Kelet Afrikát, amelyet Lettow-Vorbeck alezredes, később tábornok védett előbb 3000-nyi fehér, majd 11 ezer benszülött katonája élén a 200 ezer emberből álló antant hadsereggel szemben. Mingyárt a háború elején a németek meghusbitották az angol-indiai katonák partraszállását, 1915-ben pedig feltartóztatták az Angol-Kelet-Afrikából és Kongóból támadó belgákat. Smuts és Deverter 1917-ben egy időre a tengerhez szorították Lettow-Vorbecket, aki ekkor Makondeból, a gyarmat délkeleti sarkából az ellenséges gyűrűn csodálatos módon átvágta magát Portugál-Kelet Afrikába. Azt tíz hónapon át pusztította, majd 1918. szeptember 28-án nemcsak visszafoglalta a német gyarmatot, hanem még Rhodésia is betört. Ott érte november 13-án a háború vége.

A GYŐZTESEK FELSZÜNTIK A NÉMET GYARMATOKAT.

A háború után Német-Kelet-Afrikát felosztották Belga-Kongó és Portugál-Kelet-Afrika között, legnagyobb részét Tanganyika néven brit

Önnek is lehetnek oly gyönyörű fogai, mint Amerika filmsztárjainak

Nem kell többé trigyelnie a „hivatásos filmszépességet” ragyogó fogorokért. Az Ön fogai is ugyanolyan ragyogók és hűvösek lesznek, ha mátlól kezdve KOLYNOS-szal mossa fogait.

Ezt a tudományos alapon előállított csodálatos, fogkrém- és fogorvosok ezrei ajánlják kiváló hatása miatt.

Növelje mosolya varázsát KOLYNOS díttal

matbirodalom, amely bár elég nagy flotta fenntartását igényelte, de elég jól jövedelmezett.

Afrikán kívül a Csendes óceán vidékéig is kiterjedt a német gyarmatbirodalom hálózata. De ez inkább már csak presztizs, mint reális érték volt. Az összes szigetcsoporthoz tartozó területét együttvéve nem haladta meg a 250.000 négyzetkilométert és a lakosság száma 6—700.000 körül mozgott.

protektorátus alá helyezték. Német-Dél nyugat-Afrika a Délafrikai Államszövetség lett, Togót és Kamerunt megosztották Anglia és Franciaország között. A csendesóceáni birtokok közül a Vilmos császár-föld és a Bismarck-szigetek Ausztráliáé, a Naura sziget Angliáé, a Szamoaszigetek Újzelandé, a Marschall, Karolina és Mariana szigetek, valamint Kiaucsu Japáné lettek.

Ki fog a nyertesek közül érdemleges területeket visszaadni? Illetve melyik ország közvéleménye engedi meg, hogy kormánya valamit visszaadjon?

Japánról ne is beszéljünk. Bár a Népszövetség ruházta rá a német gyarmatok mandátumát, Japán rég nem tagja a Népszövetségnek és egyébként is kijelentette már évekkel ezelőtt, hogy a szigeteket saját tulajdonának tekinti.

Ami Ausztráliát és Újzelandot illeti, elképzelhető, hogy a fenyegető japán imperializmus árnyékában egyetlen centiméterről is lemondhatnak, ami a Japánnal egykor bekövetkezhető élethalálharcban a védekezés fontos bázisát alkothatja közvetlenül országuk előtt? Itt van azután Német-Dél nyugat Afrika, Államszövetség igazgatása alatt áll. Ez már nem is gyarmat, hanem jórómán egy független állam szerves alkateleme. Egységes, kompakt tömeget alkot az Unió egész területével. Viszont Dél-Nyugat Afrikában harmincezer fehér ember él és ebből tízezer a német.

Német-Kelet Afrika valóban gyarmat. De milyen gyarmat! Olyan, amely ha nem esett volna a világháború eredményeképpen Anglia ölébe, talán külön háborút indított volna érte. Ez az a lányszem, amely hiányzott abból a földszőlőből, amely Kairótól Fokvárosig végig angol területen köti össze Afrika hosszában a vasutvonalat Egyiptomtól, a Suez-csatornától sivatagon, öserdön, haterzer méteres hegyeken át a Jóréménység Fokáig, Afrika csucsáig.

Mi marad tehát még? Togo és Kamerun, a melyek jórészt Franciaországnak jutottak és nem érintenek érzékenyen a francia gyarmatbirodalom elvesztésükkel. De éppen Franciaország fizesse — kérdezhetnék a franciák?

De még ha oda is adnák Togót és Kamerunt, elképzelhető, hogy Németország megelégedne volt gyarmatai egy töredékével?

Mindéből látható, hogy a helyzet távolról sem olyan egyszerű, még akkor sem, ha az antant akarna Németországnak gyarmatokat adni

A 2500 ÉVES ALBÁNIA

Európa egyik legrégebbi országának történelme, Nagy Sándortól Viktor Emánuelig

Albánia, amely most az európai események homlokterében állott, vén földrésziünknek egyik legrégebbi országa. Legalább is egyidős a görögökkel és latinokkal. Az albán nyelv éppen úgy indogermán, mint az előbbi kettő, de a századok folyamán keveredett szlávval, törökkel és újjöröggel egyaránt.

Az albán történelem multja a homályban vész el, de, hogy mintegy két és fél évezreddel ezelőtt már mai hazájukban élhettek, azt bizonyítja, hogy Macedonai Fülöp, majd később fia, Nagy Sándor hiába próbálták ezeket a vad hegyi törzseket leigázni. Szkíperia — a sasok nemzete —, ahogy ők magukat nevezik, sokáig megőrizte függetlenségét és a rómaiaknak egy évszázaddal később is csak a tengerpartot sikerült elfoglalniuk, a járhatatlan hegyvidék független maradt.

A népvándorlás századai Albániát se kímélték meg, Szerbek, bolgárok, normannok, epirusiak vonultak végig és uralkodtak hosszabb-rövidebb ideig az albán területen. Időről időre a keletromai császárok terjesztették ki fennhatóságukat Albánia fölé, amelynek lakossága a tizenharmadik század derekán katolikus vallásra tért át.

A LEGENDÁS SKANDER BÉG

A sok behatás alatt formálódott ki mai alakjában az albán nyelv és a tizennegyedik század folyamán kezd lassanként csak az albán nemzeti gondolat meghonosodni. Az albánok elhagyogatók szegény hazájukat és virágzó telepeket alakítanak a Balkán különböző részein. Eppen a legrosszabb történelmi időpontban, amikor már a török hatalom indul meg a Balkán és Közép-Európa ellen.

Akkor már igen nagy volt a török befolyás Albániában, tekintve, hogy az 1389-i rigómezei csatában az albán függetlenség is erős veszélybe került. Kasztrióta György, Kasztrióta János albán fejedelem fia a tizenötödik század elején testvéreivel együtt kezdek elvelkedni a szultán udvarában. Természetesen mohamedán hitre térítették át és tőlük kapták az Iszkender, azaz Sándor nevet. A törökök nagyon szerették és becsülték vitéségéért és 1422-ben, 19 éves korában már egy szandzsák kormányzója lett. Amikor azonban atyja és testvérei meghaltak, a negyvenéves férfi egy éjjel párszáz albán társával megszökött a török táborból, csellel elfoglalta Krója várát, visszatért a keresztény hitre és megindította a szabadságharcot a törökök ellen.

Ettől fogva huszonöt éven át dacoltak az albánok a törökökkel Kasztrióta György, azaz Skander bég és apósa, Topia Ariamites vezetése alatt. Skander bég 1444-ben I. Ulászló király segítségére volt és 15.000 főnyi seregével legyőzte Ali pasa 40.000 emberét. 1449-ben maga a szultán, II. Murád indított háborút ellene, de mégse tudta Króját elfoglalni, így azután 1461-ben elismerte Albánia fejedelmének. De közben is számtalan harcot vívott Skander bég a törökök ellen. Sok nehéz csatában volt fegyvertársa Hunyadi Jánosnak is. 1468-ban bekövetkezett halála után aztán megtört az albán ellenállás is és az albán föld négy és fél századra török uralom alá került.

Az albánok a kényszerből felvett mohamedán vallásnak olyan fanatikusai lettek, hogy csakhamar ők kezdték pótolni a kivészében lévő janicsárokat. A későbbi századok folyamán a török hadvezérek legnagyobb része albán eredetű volt. Így Szinán pasa, a két Köpriüli, akiknek nevét a magyar történelemből is jól ismerjük. Annyira megbízhatók voltak az albánok, hogy a tizenyolcadik század végén meginduló görög szabadságmozgalmak elfojtására mindig az albánokat használták fel.

ALI, A JANINAI PASA

Viszont ugyanerre az időre esik az albán szabadságmozgalmak kezdete is. Ali pasa, aki 1741-ben Albániában született, eleinte szintén török hadvezér volt, de aztán saját számlára kezdett dolgozni. Az volt a terve, hogy egyesíti a különböző vallású albán törzseket és kivívja Albánia függetlenségét. Először Trikkala pasája lett, majd 1788-ban hatalmába kerítette a janinai pasaságot, végül 1803-ban a ruméliai helytartóságot is megszerezte. 1807-ben már uralma alá tartozott Albánia, Epirusz, Thesszália és Délmacedónia. Olyan nagy úr volt, hogy a szultánnak csak évi adót fizetett.

Mikor aztán 1820-ban kitört a görög szabadságharc, Ali pasa is úgy érezte, eljött a függetlenség órája. Az albánok azonban nem visel-

kedtek egysegesen. A délen lakó görögkeleti vallásúak a görögökkel harcoltak, míg az északi mohamedán törzsek a törökök pártjára álltak. Az erdemény borzalmas öldöklés lett, amelynek főleg a keresztény albánok estek áldozatul.

Az albán krátert azonban többé nem tudták betömni. 1829-ben, miután Görögország végleg kivívta függetlenségét, a törökök minden erejükkel Albánia ellen fordultak és négyszáz albán főnök kivégzése árán rendet teremtettek — két évre. A harmincas, negyvenes, ötvenes években ismételt és ismételt kitért az albán felkelés. Igen súlyossá vált a helyzet 1879-ben, amikor a montenegrói fejedelemség, amelynek odáig nem volt tengerpartja, megszállta és Törökországtól el is vette Dulcigno és Antivari kikötőket.

Három év kellett akkor a törököknek a lázadás leveréséhez. Az albán függetlenségi mozgalmat azonban nem tudták többé leszerelni. Most már modern formában és modern eszköz-

A Balkán-háborúk felszabadítják Albániát a török uralom alól

Döntő fordulat az albán kérdésben azonban csak 1912-ben állott elő, amikor az első Balkán-háború kitörése megteremtette a független Albániát. 1912 november 28-án kiáltotta ki a valonai nemzetgyűlés Albánia függetlenségét, de ezt a függetlenséget csakhamar veszély fenyegette, amennyiben a szerb, görög és montenegrói csapatok megkezdték Albánia megszállását, holott ez a terület Ausztria-Magyarország érdekkörébe tartozott.

Miután úgy a monarchia, mint Olaszország katonai előkészületeket tett, az antant-hatalmak, amelyek a Balkán-államokat támogatták, nem óhajtották kiélezni a helyzetet és a hatalmak Londonban akkreditált követeinek reünója december 17-én a Balkán-államok hadviselő feleinek béke delegátusaival közölte, hogy elismerik Albánia önkormányzatát. A londoni határozat folytán a megszálló csapatok kiűritették Albániát, de kárptólásul a következő esztendőben szövetségesüket Bulgáriát támadták meg. Így lett az albán kérdés okozója a második Balkán-háborúnak.

Az Antant ígérete a világháborúban Olaszországnak

Wied herceg távozásával a legnagyobb zavarok következtek be Albánia anélkül, hogy bármelyik fél oldalán beavatkozott volna a háborúba, hadsintér lett gazdátlan terület jellegetül fogva. Minden oldalról megszállták. Ugy a központi hatalmak, mint az antant haderői.

Olaszország, amely még 1914-ben elfoglalta Valonát, 1915. április 8-án azt kívánta a monarchiától, hogy ismerje el Valonát szuverén olasz birtoknak, Albániát pedig olasz védnökség alatti államnak. A monarchia erre nem volt hajlandó, viszont az antant az április 26-iki londoni jegyzőkönyvben Albániát, sőt Dalmáciát is az olaszoknak adta. Ezt követte május 3-án olasz részről a hármasszövetség felbontása, majd rövidesen hadüzenet. Albánia ura egészen 1915. júniusáig Esszád pasa volt, aki azonban a benyomuló szerbek elől Olaszországba menekült. A szerbek kivonulása után visszatérve, nagy kegyetlenséggel kezdett kormányozni, az albánok maguk hívták be az olasz csapatokat 1915. december 20-án Durazzóba. Erre a monarchia Albániába is áttette a hadműveleteket.

Albániát Olaszország 1917. június 3-án védnöksége alatt álló független állammá nyilvánította. Ezt azonban a háború után sikerült Jugoszláviának megfújni. A történet után a monarchia helyett most Jugoszlávia nézett farkasszemmel Olaszországgal Albánia miatt. Olaszország 1920. augusztus 2-án ismerte el Albánia függetlenségét, majd kivonta csapatait és még ez év december 17-én felvettette Albániát a Népszövetségbe.

ZOG TIZENÖT ÉVES KORMÁNYZÁSA.

Az albán nemzetgyűlés 1925. január 21-én kiáltotta ki a köztársaságot és tíz nappal később Zogot köztársasági elnökké választotta. Zoggal voltaképpen a jugoszláv orientáció jutott uralomra, de az elnök nyomban megváltása után, Olaszország felé keresett kapcsolatot és sikerült is neki egy 50 millió líras kölcsönt

zökkel harcoltak az albánok, ahogy a változó politikai viszonyok megengedték. 1901 és 1909 között három kongresszuson fogalmazták meg az albánok politikai követeléseiket és 1909—10-ben véres forradalom színhelye volt Albánia.

Az önálló albán államot papirosan elismerték Londonban, de a valóságban nem ez volt a helyzet. Határait véglegesen csak 1913 őszén állapították meg minden irányban.

Amde időközben a monarchia és Olaszország között feszültség támadt az albán kérdésben. Az osztrák vezérkar el akarta foglalni Skutarit, mire az olaszok Durazzo és Valona megszállásával fenyegettek. Végül is az első diplomáciai csatát a monarchia nyerte meg, amennyiben Albánia fejedelmé Wied Vilmos herceg, porosz ulánuskapitány, az akkori monarchiabarát Románia királynéjának rokona lett.

Vilmos fejedelem 1914. március 7-én vult be Durazzóba. Miniszterelnökévé Turhán pasát, hadügyminiszterévé Esszád pasát nevezték ki. Kül- és belpolitikai zavarok közt telt el néhány hónap az uralma. Csakhamar kiderült, hogy Esszád az olaszok embere, mire a fejedelem május 20-án letartóztatta, majd száműzetésbe küldte. A lakosság azonban Esszád pártján volt, mire kitört a felkelés, amely egész a világháborúig tartott.

szereznie. A következő években az olasz-albán viszony annyira megjavult, hogy 1927. novemberében szövetségi szerződést jött létre a két ország között.

A szövetség olyan erőt biztosított Zognak, hogy 1928. szeptember elején kikiáltotta magát királynak. A rákövetkező években Olaszország még nagyobb mértékben részt vett Albánia gazdasági életében, amennyiben újabb szamilios kölcsönt bocsátott a kis állam rendelkezésére.

Az utolsó évben, amely Zog király esküvőjét követte, az olasz-albán viszony fokozatosan romlott. A világpolitikai feszültség állandó növekedése azután szükségessé tette Róma részére, hogy Albániához való kapcsolatait illetően ne hagyjon fenn többé kétségeket. Így következett be Zog menekülése és az olasz csapatok bevonulása a Szkípetárok földjére.

SOVÁTA FÜRDŐ CONCORDIA VILLA

Elsőrangú penzióval egybekötve. — Központi fekvés, közel a Medve-tóhoz. — Napos terrasz. — Modern komfort. — Folyóvíz minden szobában. — Elsőrangú román, francia és magyar konyha (diétikus is).

Időszerű

mérsékelt polgári áruk

Az elsőszézonban napi 120 lei — Családoknak kedvezmény!

Előjegyzések Temesvárott már most eszközölhetők: Özv. Weisz Dezsóné, III., Romulus uca 28., június 1-től pedig Temesvár, Bul. Carol 1. I. emelet, 1. sz. Papp Margitnál, vagy Szovátán: Pensio Villa Concordia

HIREK

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, vállalatoknak és vállalatokna egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Pünkösdi lángolás

Irta: OSERNY RÓZSI

Emberek! Ki akar aludni a nagy tűz, a Világbéke, a Jóság magyájának szent tűze. Nincsen-e tehát, ki elűze az ellenséget, a községet, ki el akarja oltani a szent tüzet? Jertek! Mit késedelmeztok még? Nem látjátok, hogy már csak pislá mécsként ég? Pedig nélküle nem élet az élet. Emberek arcán felírva: jaj, félek! Valamitől, mit egyelőre nem látok, de közeleg, mint elkerülhetetlen átok.

„Gyermek számára kunyhót építettem én.“
„Virágot gyűjteni készülttem“, mondja a másik,
„a Szerelm gyönyört ígérő mezején“.
„Fáradtsággal vagyonit gyűjtöttem egy éltlen át és most erabolni készül az ellenségé vált jóbarát“.
„Tudomány drágagyöngyét halmoztam egyre én Ifjúágam sok átvirasztott éjjelen!
Ábrándok, tervek, nagy alkotások lángja,
És most egy titkos kéz szétrombolni nem bánja.“
Egy formátlan száz huhog, sikolt:
„Mit tudod, nem vagy holnapután márholt? Munkád mit ér? Az élet elpútor.
Ma rajtad, holnap másikon a sor.
A közeleg rém tüzest, fojtó gázt bocsát read...
Miert küzködni tovább tehat?
Bizonytalanság bakójának bardsja fölötted,
Mialatt legeslegszebbik álmaidat szótted!
Nem jobb-e ülni öbötet kezekkel s nem várnai bárgyún, mint iramlík el a néked adott ldo téged kiejtett szekere?
Hagyni, hogy lángodat hadd temesse a sivatag egyre fojtó szele?

Emberek! Ne hagyjuk kialudni a szent tüzet! Hiszen a kitartás, az akarat, a lelkesedés esodát tehet!
Jöjjetek, milliók!
Legyünk mi újra tiszták, jók!
Tanuljunk újra hinni rendületlenül, hogy föltöttünk idoktól idokig trónusán ül az, ki akarja, hogy lelkiünk lángja égen, hogy tüzeiket gyujtsunk a sötét éjben!
Ki egyszerű halászekat világhódítokká tett, mert lelkiükben ápolták a szent tüzeiket. Egjen, lobogjon fel újra a pünkösdi tűz, mely békéltetlenséget, gonosz háborúskodást és minden átkot tőlünk távolba űz...
Küzdjünk, munkálkodjunk, bár süllyedni látszik a hajó...
A halál is dicső lesz számunkra, hogyha végsőkig kitartottunk és éltünk munkája becsülettel és jó.

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet, a nómér-séklet állandósulása és helyi zivatarok lehetségesek az ország déli és keleti részében.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a pünkösdi ünnepekre való tekintettel, szerdán korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Javult Mary királyné állapota.** Londonból jelentik: Mary királyné állapota lényegesen javult és újabb orvosi buletint nem is fognak már kiadni.

— **Esküvő.** Duschnitz Pál pünkösdi vasárnap tartja esküvőjét Fleischmann Kató urleánnyal.

Május 28
Vasárnap
Vilmos, Ágoston

1759. május 28-án halt meg Pitt William, az ifjabbik. Miként atyja, szintén politikus és államférfi volt és nevet biztosított magának Anglia történetében. Már huszonnégy éves korában miniszterelnök. Szigorú törvényekkel, a sajtószabadság és a gyűlékezési jog megszorgításával akadályozta meg, hogy Angliában a nagy francia forradalom eszméi teret hódítsanak, amiért a francia konvent Pittet az emberi nem ellenségének nyilvánította. Az ő érdeme az angol-ír unió létrejötte. Hazájának szolgálatot tett.

1859. május 28-án született Temesvárott Demény Károly volt postaigazgató, a magyar posta újjászervezője. Olyan magaslatra emelte a magyar postát, hogy az mintaképpül szolgált több külföldi államnak is. Kiváló sportember hosszú évekre terjedő nagy tevékenységet fejtett ki. A sportirodalom terén is működött.

1864. május 28-n halt meg Barnuti Simon tanár és román politikus. A bánási Románbogsánban született. Balászfalván tanárkodott, ahol 1848-ban nagy beszédet tartott az erdélyi románság érdekében. Később felhagyott a politikával, külföldön jogot tanult, majd a iasii egyetemen tanár lett. Több jogi könyvet írt.

Május 29
Hétfő
Magdolna, Miksa, Ilona, Teodóra

1458. május 29-én foglalták el a törökök Konstantinápolyt. A várost, amely a görög császárság fővárosa volt, XII. Konstantin császár hősiességgel védelmezte II. Mohamed szultán hadai ellen. A török ágyúk állandóan lötték a várost és május vége felé már óriási részeket törtek a falakon. A krónikások megemlékeznek róla, hogy a legnagyobb kárt, tette az az óriási ágyú, amelyet egy Orbán nevű magyar öntött. Május 29-én végül a törökök bevették a várost. XII. Konstantin császár elesett. A törökök az elfoglalt Konstantinápolyt tették meg fővárosuknak és sok törököt telepítettek oda, de a megmaradt keresztényeknek vallásszabadságot biztosítottak.

Május 30
Kedd
Janka Nándor, Izsak

1640. május 30-án halt meg Rubens Peeter Pauwel flamand festő. Számos vallásos tárgyú képet alkotott. Mint arcképfestő is sok remeket hagyott maga után. Festett ezenkívül történelmi képeket és mitológiai jelenségeket.

1778. május 30-án halt meg Voltaire Francois Marie francia író. Igen szellemes és sokszor gúnyolódó volt. Szókimondása sok kellemetlenséget szerzett neki. Az egyházzal is gyakran összeütközött, amiért halála után megtagadták tőle az egyházi temetést. Politikai, történelmi és szépirodalmi műveket alkotott. Szindarabokat is írt.

1786. május 30-án született Fáy András író és nemzetgazdász. Pestjé háza a fiatal írók gyűlékezési helye volt. Kisfaludy Károly és Vörösmarty Mihály is vendégei közé tartoztak. Fáy András ezenkívül nagy kulturális, társadalmi és gazdasági tevékenységet is kifejtett. Verseket, elbeszéléseket és rengeteg tanulmányos mesét írt.

Rádióvevők figyelmébe!

Kivételes alkalom rádióvásárlásra!

250 lei havi részletfizetésre,
300 lei havi részletfizetésre és
500 lei havi részletfizetésre
már Super-rádió kapható!

„STANDARD“
rádió-szaküzle
TEMESVÁR, I. Eugen de Savoya-u. 7.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötöttek házasságot: Földeák Sándor kéményseprő és Pohr Mária, Liebermann Zoltán magántisztviselő és Ritter Klára, Kohn József asztalos és Pilesky Erna, Ander István asztalos és Bach Ágnes, Pap János fodrász és Wild Anna, Böresök András sofőr és Szűcs Erzsébet, Kincs Miklós fogász és Irán Katalin, Stumpf József vasesztergályos és Miklenovics Mária, Müller Antal napszámos és Pajzos Emma, Friedrich Ferenc kőelverő és Dupcsik Erzsébet, Popescu Ion vasúti tisztviselő és Sanpeterian Maria, Weixelbaum János nyomdász és Krubicza Mária, Buzanu Petru vámos és Munteanu Elisabeta, Schuch Péter festő és Galeat Mária, Puja Péter nyomdász és Imry Mária, Pillók István építészeti rajzoló és Szilágyi Terézia, Dancsó Károly kereskedelmi alkalmazott és Mala Terézia, Ádám Ferenc műszaki tisztviselő és Fraticsevics Borbála, Roman Aron gazda és Roman Elisabeta, Fork Albert zenész és Obelz Vilma, Turi János cipész és Waszko Katalin, Winkler Elemér szakács és Gieszer Katalin, Budean Ilie hentes és Kalmár Ann.

Legújabb

Fürdőruhák
Fürdőkalapok
Pizsamák
Viliam Weisz și Fiul S. A.
BELVÁROS. — Fiók: IV., Dragalina-tér

— **A volt munkakamarai vezetőség ügyében újra megindul a vizsgálat.** Megírtuk, hogy a temesvári munkakamara volt ideiglenes bizottsági tagjainak perében tartott legutóbbi tárgyaláson a törvényszék hivatalból felvetette az illetékesség kérdését. Az ügyész akkor kérte, hogy az ügyet tegyék vissza a vizsgálóbíróhoz, hogy az kijelölhesse az illetékes bíróságot, míg a védelem arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eddigi eljárást semmisítsék meg. A törvényszék tegnap hirdette ki döntését ebben a kérdésben és elrendelte, hogy az iratszomót küldjék vissza az ügyészhez. Ez ellen a védők felfolyamodást jelentettek be.

— **Junius elsején érkezik Pál jugoszláv régens Berlinbe.** Berlinből jelentik: Pál jugoszláv régensherceg berlini látogatásával kapcsolatban hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint a régensherceg és felesége junius elsején délután három óra harminc perckor Markovics Cincár külügyminiszterrel és a kísérettel Berlinbe érkeznek. A vendégeket a Bellevue palotában szállásolják el. Pál régensherceg tanácskozásokat folytat majd a birodalom vezetőivel és a Németország, valamint Jugoszláviát közösen érdeklő politikai kérdésekben megbeszéléseket fog folytatni. A hercegi pár junius nyolcadikáig marad Berlinben.

— **ELMARAD A TEMESÁRI GAZDANAP.** A mára tervezett nagy gazdasági gyűlés közbejött akadályok miatt elmarad. A gyűlést később megállapítandó időben fogják megtartani.

— **Szőlő- és gyümölcsfajtermesztés, óltógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherker Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.**

— **A BÉLLEN KELETKEZŐ MÉRGEK ALTAL KOZOTT ROSSZULLETEKNEL** egy-két pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz, gyors és alapos béltisztító hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Ábrahám János hatvanhét éves munkás, Don Florea harminckét éves, Furdean Elena született Obrejan nyolcvannegy éves, Barth Paula született Ellmer hetvennégy éves, Sacaliste Nicolae hatvan éves.

— **Orvosi körökből.** Dr. Mühlle Ernő vizsgálóorvos újabb rendel. délután 3–5 óráig Bulev. Mihai Viteazul 3. sz. Telefon 26–05.

— **A borbélyok pünkösdi zárórája.** A pünkösdi ünnepek alatt vasárnap és hétfőn szigorú munkaszünet érvényesül. A borbélyok engedélyt kaptak, hogy pünkösdi hétfőjén délelőtt tizenkét óráig nyitva tarthatnak, délután azonban szintén zárni kötelesek.

— **Nyugalomba vonuló járásbíró.** Vass Aron billédi vezető járásbíró június elsejével saját kérelmére nyugalomba vonul.

— **Borzalmas repülőszerecséltenség.** Madaridból jelentik: Medina del Campo közelében lezuhant egy hárommotoros repülőgép. A benne ülő három személy szörnyethalt.

— **Megalakult a román-jugoszláv kereskedelmi kamara.** Belgrádból jelentik: Tegnap megalakították Belgrádban a román-jugoszláv kereskedelmi kamarát, amelynek elnöke Danjanovic ismert nagyiparost választották meg. A disznóknak Cadere követ lett.

— **MAGYAR-JUGOSZLÁV POLITIKAI FOLYÓKICSERÉLÉSE.** Budapestről jelentik: A Havas jroda jelenti: Kelébia határállomáson a magyar és jugoszláv hatóságok között politikai elítéltek kicserélése ment végbe. Négy jugoszláv alátvalót cseréltek ki öt Jugoszláviában elítelt magyarral.

— **Nem számúzték Afrikába hetven albán előkelőséget.** Tiranából jelentik: A Fascismo című lap megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint 70 albán előkelőséget letartóztattak és Afrikába szállítottak.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!

Ha gyűjteményét ki akarja egészíteni jobb európai és tengerentúli bélyegekkel, kérjen próbaküldeményt. Elintézek bármilyen hiányjegyzéket is.

ANTON BARTL
BUURESTI, V., Str. Olimp No. 68.

Szegény ember az ág is húzza

— tartja a régi közmondás. De hogy engem szegénységben még a Belváros legforgalmasabb terén, a Piata Libertatii-in, is az ág húzza, ahhoz talán még sem ragaszkodik a közmondás. Pedig, aki ma az említett térnek a napokban aszfaltozott gyalogjáróján siet a dolga után, aszfaltakaratlanul is megesis, hogy az út szélén álló sűrű lombosított fák levélkoronájába üti a fejét és valamelyik ág tényleg beleakaszódik a gyanútlan járókelő gallérljába. Olyan alacsony ugyanis ezeknek a fiatal, dús lombú fáknak a koronája az útmentén, de a városháza előtti aszfaltjárda szélén is, hogy az átlagnál valamivel magasabb ember nem mehet el azokra meghajlás nélkül. Kérjük a városi kertészetet, amely pedig olyan gazdag ízléssel és bőkezű hozzáértéssel csinósítja városunk külsejét, hogy ezeknek a túl alacsony lombosított fáknak az ágait lent vágják le és tegyék az utat szabadabb fejmagasság felett is. Arról például álmodni sem lehet, hogy esős időben ezek alatt a fák alatt nyitott esernyővel lehessen elvonulni. Jól megtermett férfi annak a veszélynek van kitéve, hogy egy hegyesebb ág sebet üt az arcán, ha egyenes gerinccel végig akar sétálni az új aszfaltjárda. Ha már a lábunkra tekintettel voltak és a régi rossz flasztert eltüntették, akkor legyenek figyelemmel — a fejünkre is.

(—) A CSIPETKE ELŐADÁSA. Közöltük, hogy a Református Férfiszövetség gyárvárosi tagozata pünkösöd első napjának estéjén Török és Fényes Szabolcs vídám háromfelvonásos színdarabját adja elő. A darab szereplői a következők: Báró: Mladzi Sándor. Mama: Mladzi Andrásné. Csipetke: Kasnya Ilonka. Lenke: Nácsa Mária. Kende: László Gyula. Allamtitkár: Juhász Gyula. Kapitány: Erdei Árpád. Részeg: Kátai Bálint. Wagner: Tatár Ernő. Vilmos: Héber Miklós. Márfai: Mladzi András. Gedei: Ditrices Ferenc. Proboth: Földes Erzsike. Lipták: Vincez András. Kalocsai: Ragályi Pál. Huszek: Thuri Kálmán. Latorca: Németh Károly. Simonik: Kotormány Ferenc. Rendőr: Ragályi Pál. Rendező: László Gyula. A táncokat Matics Mile tanította be. A zenekart Mladzi Béla vezényli.

VALASZTOTT BÜCSÜÜNNEPELY. A júlieti római katolikus egyházközség búcsúját június 18-ára halasztotta.

(—) AZ ERDÉLYI SZEMLE legújabb száma változatos és érdekes tartalommal megjelent. Számos közérdekű cikk, tárcsa, színház, képzőművészet, zene, versek, gazdasági életünk rovata teszi élénkkel ezt a számot is. Megrendelhető: Cluj. Str. Maresal Foch 13.

Reklámárakon kaphatók a világhírű Steyr-Waffenrad Puch, Styria, stb. kerékpárok, részletfizetésre is. Alkatrészek. — A legjobb petróleumfűzők: „NOVALUX”
Elisabetin, V. Onitiu-ucca 4. Villamos-megálló a parknál.

— Ez aztán hűség... Párisból jelentik: Napoleon császár hadseregében szolgált annak idején Henrik Klausel, aki a mai Lettország területén telepedett meg és ott családot alapított. Utódja egy ugyancsak Henrik Klausel nevű postakézbesítő, megjelent a rigai francia konzulnál és kérte, hogy vegyék fel a francia hadseregbe. Elmondotta, hogy dedáppa résztvett az 1812. évi hadjárásban, de megsebesült és az egyik kis faluban visszamaradt, ahol a parasztok ápolták. Felgyógyulása után Waldemar Pile községben telepedett meg és családot alapított. Halálos ágyán megeskette családjá tagjait arra, hogy a férfi utódok Franciaországban fognak katonai szolgálatot teljesíteni. Egy évszázad alatt valamennyi férfileszarmazott eleget tett a dedápa kívánásának. Henrik Klausel is egy strasbourgi ezredhez osztották be szolgálatátételre.

(—) LAUSCH GYULA TEMESVÁRI FES-TŐMŰVÉSZ KEPKIALLITÁSA május 28-án nyílik meg a Kulturpalota nagytermében. Képeinek és rajzainak témája az egyéni megoldások sorozata és művészi eredménye. Lausch Gyula művei egyéni megfigyelésével és pompás színhatásaival a hozzáértők elismerését is kiváltották.

(—) Ismét közlekednek a pótkocsik a hatos villamoson. A hatos villamos vasuti vonal mentén lakó polgárság ismételt panaszok miatt, hogy ezen a vonalon hetek előtt a pótkocsik járatását megszüntették. A villamos vasut vezetője most megszüntette ezt a jogos panaszt és tegnap óta a hatos vonalon a reggeli és déli órákban, amikor a forgalom igen nagy, ismét közlekednek a pótkocsik.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

(—) Egységessé teszik a városok pénzügyi nyomtatványait. Disela Pavel pénzügyi tanácsnok több napi bucaresti tartózkodás után tegnap visszaérkezett. A pénzügyi tanácsnok résztvett a pénzügyminiszteriumban tartott értekezleten, amelyen a városok bevételeinek és kiadásainak nyilvántartására szolgáló nyomtatványok egységesítéséről volt szó. Elhatározták, hogy a városok pénzügyei lebonyolítására ezentul az egész ország területén egyforma nyomtatványokat használnak. Az értekezlet nyomban megállapította ezeknek a nyomtatványoknak a típusát.

— ELRONTOTT GYOMORNÁL és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Földes János, Inculet Maria, Ugri Helga, Bogicev Brigitta, Gligor Letitia, Vajda István.

Sauerbuch a szivsebészetről

Sauerbuch professzor, a világhírű német sebész a kudowai orvosi továbbképző tanfolyamon előadást tartott a szivsebészetről. Elmondta, hogy a gyulladások következtében keletkező daganatok néha valóságos pánclómódjára veszik körül a szívet. A szív ilyenkor rettenetes fáradtsággal dolgozik s csak egy mentés van, az operáció. Hogy a képzett sebész a szív szírt vagy lött sebtét össze tudja varrni s a golyót a szivizmok közül ki tudja emelni, azon már meg sem lepődik senki, annyira mindennapi dologgá vált. Ma már ezerszárra végzik sikeresen az efféle műtöket. A kemény daganatok pánclójába burkolt sziv kiszabadítása azonban ma is rendkívül nehéz, órák hosszat tartó operáció, mely a legmagasabb fokig megfeszített figyelmet, gyors és mégis óvatos munkát követel a sebésztől, akinek egyetlen egy hibás vágást sem szabad ejtenie. Sauerbuch hallgatóinak bemutatott egy fiatal fiút, akin ilyen súlyos műtétet végeztek. Az életképtelen, alig vánszorgó gyerek a műtét után megerősödött, megizmosodott, teljesen egészséges lett.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:

Vasárnap, május 28-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz gyógyszerház

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszlahi gyógyszerház és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszerház

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház

A IV. kerületben a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszerház

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, május 29-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerháza

A II. kerületben a Ctefan cel Mare uccában levő Jahner R. gyógyszerház

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerház

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerház

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Kedden, május 30-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerház

A II. kerületben a Dacilor uton levő dr. Kovács gyógyszerház

A III. kerületben a Porumbescu uccában levő Sarga gyógyszerház

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craicun gyógyszerház

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Májusi ájtatosság az ünnepek alatt a temesvári templomokban

A májusi ájtatosságok rendje a temesvári templomokban vasárnap, hétfőn és kedden este a következő lesz:

A püspöki székesegyházban pünkösöd vasárnap este hét óraker német ájtatosság és német szentbeszéd, mondja Fodor József központi pap. Hétfőn este hét óraker magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, mondja Pater Vancsó Bálint: Bizalom Krisztusban címen. Kedden este hét óraker német ájtatosság és német szentbeszéd, mondja Höning József gyárvárosi káplán.

A belvárosi plébániatemplomban vasárnap este nyolc óraker magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, mondja Plesz József kanonok-plébános. Hétfőn este német ájtatosság, szentbeszéd nincsen. Kedd este magyar ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

A gyárvárosi plébániatemplomban pünkösöd vasárnap este hét óraker magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, mondja Rech K. Géza apát-plébános. Hétfőn este hét óraker német ájtatosság és német szentbeszéd, tartja Höning József káplán. Kedden este hét óraker magyar ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban vasárnap este félnyolc óraker német ájtatosság és német szentbeszéd, mondja Pater Johannes. Hétfőn este magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, mondja Pater Károly. Kedden este német ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

A józsefvárosi plébániatemplomban pünkösöd vasárnap este negyednyolc óraker magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, tartja Boros Béla dr. teológiai tanár. Hétfőn este német szentbeszéd és német prédikáció, mondja Hauptmann Nándor belvárosi káplán. Kedden este magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd.

A mehalai plébániatemplomban vasárnap este félnyolc óraker német ájtatosság és német szentbeszéd, tartja Pater Gotthard. Hétfőn este német ájtatosság, szentbeszéd nem lesz. Kedden este német ájtatosság, szentbeszéd nincsen.

Mozí

ZAZA

A hollywoodi filmtermelés egyik nagyszerű eredménye ez a darab, amely visszavarázsolja századunk első évtizedének mélyesége békehangulatát, amikor kevesebb volt a nagy szenzáció, de az emberek boldogabban és nyugodtabban éltek, mint ma. Zaza színésznő, akinek — ma úgy mondják — szexepilje az összes férfiakat búvkörébe vonja. A végzet sok hódítás után Zazát is utóéri: beleszeret egy férfibe, a szerelem majdnem az örületbe kergeti, mikor megtudja, hogy felesége van és így le kell róla mondania. Ez rövid tartalma a filmnek, mely Cukor György rendezésében a mondan élet egy szakaszát eleveníti meg tökéletes realizmussal. A női főszerepet Claudette Colbert játssza, aki ezáltal beigazolja, hogy nemcsak komikus szerepekben volt nagyszerű, hanem kiváló, mint énekesnő és táncosnő is. Méltó partnere Herbert Marshall, aki ebben a szerepben is csupa finomság és elegancia. A film a Rivoban fut és egyik legkiválóbb műsordarabja a mostani idénynek.

MŰSOR:

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ

APOLLÓ: S. O. S. Tanger (francia film.)

ATLANTIC: Cirkousz (orosz film). Arnykepek (német film).

CAPITOL: Az ellopott élet (angol film)

RIVOLI: Zaza (angol film).

SCALA: Kaucusk (német film).

KEDDEN, MÁJUS 30.

APOLLÓ: Az ellopott élet (angol film).

CAPITOL: Az asszonyok detektive (francia film).

RIVOLI: Zaza (angol film).

SPORTTESEMÉNYEK

Paul Anspach:

Az olimpiai versenyzőket ne a politikai pártállás alapján válogassák

Körülbelül két kilométerre Helsinkitől, sűrű fenyőerdő közepén fekszik Westend, a jövő évi olimpiai rendezőbizottság vezetőivel ellátogatott Westendbe, hogy megtekintse a finn olimpiai vívók tréningjét. Jean-Baptiste Coulon belga tréner vezetésével szakadatlanul folyik a munka. Jelenleg éppen Raivio és Jalakanen, a két legjobb finn törvívó áll egymással szemben. Az olimpiai bizottság vezetői, valamint Anspach figyelik a tréninget és Coulont, a tréner, aki meg-meg állítja a vívókat és magyaráz franciául.

MIERT NEM LEHETNEK A FINNEK IGAZÁN JÓ FUTBALLISTÁK, VIZIPÓLÓZOK ÉS VÍVÓK?

Anspach tábarnak a következőképpen nyilatkozott a finn vívókról:

— Örülök, hogy itt Finnországban is, ahol a könnyű atlétika ezideig minden más sportágat háttérbe szorított, kezd a vívósport népszerűvé és általánossá válni. Különösen kimagasló tehetségek nincsenek, de az átlagos színvonal szépen emelkedik. Már odáig haladtak a vívás népszerűsítése terén, hogy az iskolákban csoportos tanfolyamokat rendeznek és különösen a hölgyversenyzők nagy száma feltűnő. Ez egyébként megmagyarázható azáltal, hogy a finn férfiak, még a legjobb atléták is, kissé merevek és lassú mozgásúak s jellehet remek testalkatuk van, éppen lassú és nehézkes mozdulataik miatt, nem ideális vívók.

— A hölgyek már sokkal élénkebbek és sokkal gyorsabban ismerik fel a helyzeteket — éppen ezért tőlük eredményesebb szereplést várok, mint a férfiaktól. A finneknek azok a sportágak felelnek meg, ahol erőre, szívósságra és kitartásra van szükség. Ezért van a finneknek sok kitűnő gerely, diszkosz és súlydobjó, azért jók a finn birkozók és ezért nagyszerűek a hosszútávfutásban. Ahol azonban a gyorsaság, ügyesség, lélekjelenlét és pillanatonként változó helyzet azonnali meglátása és kihasználása járja a főszerepet, ott a finnek bizony alulmaradnak. Ezért nem lehetnek a finnek igazán jó futballisták, vízipólólok — és ezért nem lehetnek igazán jó vívók sem.

WESTEND A VÍVOPARADICSOM

— Az olimpiai vívóversenyek?

— Azt hiszem a legjobb kezekbe került a jövő évi olimpiász. A Westendnél ideálisabb versenypályát álmodni sem lehetne. Közel fekszik a városhoz és az olimpiai stadionhoz egyaránt, kitűnő közlekedés, remek utak. További előnye, hogy elég nagy — 2600 néző számára van hely — és a rendezőbizottság javára irandó, hogy minden vívóverseny, itt, egy helyben kerül lebonyolításra. Nem úgy, mint Berlinben, ahol 5—10 percet is kellett gyalogolni egyik küzdőtérrel a másikig. Itt könnyebb és kényelmesebb lesz a versenyzőknek is és a zsűrieknek is. A vívók egyrésze itt fog lakni a Westendben; megtekintettem a hálószobákat, fürdőket, öltözőket és csak azt mondhatom, hogy el vagyok ragadtatva a látottaktól. A legteljesebb higiéniát és kényelmet tapasztaltam mindenütt. A vívóversenyek teljes tizenhárom napot fognak igénybe venni és ismét a rendezőbizottság ügyességére vall, hogy a közönség minden időben zavartalanul közlekedhetik a Stadion és a vívócsarnok között, az egész csak percekig tartó út.

A POLITIKA ÉS A SPORT

— Lesz hatása a politikának az olimpiászra?

— Reméltem nem. Semilyen vonatkozásban.

— Az olimpiászszal kapcsolatban csak két óhajom van. Az egyik, hogy az olimpiászban résztvevő államok versenyzőket ne a politikai pártállás és születési előnyök, vagy hátrányok alapján válogassák ki, mert ez teljes mértékben ellenkezik a sportszerűség és az olimpiász eszméjével, — hanem valóban legjobbjait küldjék ki, azokat, akik képességeiknél fogva a leghivatottabbak nemzetük színterét képviselni. A másik óhajom, hogy az olimpiász, a béke, a kölcsönös megértés és a fair play ünnepe ne csak a sportolók szívét hangolja össze egydobbanásúvá, hanem teremtesd meg végre a békét, a kölcsönös megértést és a fair playt, minden vonatkozásban, — az egész világon.

MESZÁROS ERVIN, PILLER, FUCHS JENŐ, KABOS, PETSCAUER ÉS A TÖBBIK

— Kik az esélyesek a jövő évi olimpiász vívóaranyérméinek?

— Ebben az esetben nem nehéz jósolni, mert nem várok meglepetést. Az olaszok közül Gaudini és Marzi, igaz, hogy már „rég” versenyzők, de Pintonnal együtt olyan erős hármast képviselnek, amelynek szereplése biztos. Természetesen a magyarokkal fogják a döntő asszókát vívni és nem hinném, hogy a magyarok, ebben a kifejezetten magyar sportágban alulmaradnának.

A régi magyar vívónagyságokat, kezdve az első olimpiai győztes Fuchs Jenőtől, Petschaueren, Pilleren, Mészáros Ervinen és a többiekben keresztül az utolsó olimpiai bajnok Kabosig, mindegyiket nagyon jól ismerem és ismerem az új nagyságot, Kovács Pált is.

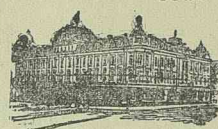
Ripensia—Juventus nemzeti bajnoki mérkőzés lesz ma délután az Electrica pályán

Ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel az Electrica pályán a Ripensia küzd a fővárosi Juventus együttese ellen a pontokért. A mérkőzés érdekes, izgalmas játékot ígér és így nagy érdeklődés előzi meg. A nyugati liga bajnoksága keretében a temesvári Electrica ma Perjámoson játszik a Meserias egyesületével. A kerületi bajnokság mai műsora a következő: az első osztályban délután 4 órakor a CFR pályán a Politechnica — Jimboliana mérkőzést bonyolítják le. A másodosztályú bajnokság keretében délelőtt féltkor a Juventus pályán Ancora — Juventus mérkőzés lesz, míg a Fratelia pályán délelőtt tizenegy órakor a CSHN küzd a Kadima ellen.

Két román csapat vesz részt a KK-ban? Luchide Octav, a román szövetség technikai igazgatója levelet kapott az egyik külföldi szövetség vezető emberétől, amelyben az iránt érdeklődik, hogy kész volna-e Románia két csapattal résztvenni a KK küzdelmekben. Ez a terv már akkor felmerült, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a cseh-morva protektorátus csapata nem indul a KK-ban. Ha ez megvalósul, abban az esetben Románia részéről az országos bajnok Venus és a bajnokság második helyezetteje venne részt.

Az angol-román mérkőzés újabb sérültjei. Most vált ismeretesebb, hogy Bürgeren kívül, több sérültje van a válogatott csapatnak. Sfera és Vintila is panaszokodnak, hogy belső sérüléseket szenvedtek. Sfera a térdén sérült meg, míg Vintilának jobbkéze fáj.

Csak a

GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben lakjon Bucuresztiben
Központi tekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos
Calea Victoriei No. 11. - Telefon 3-3410.

Az országos és nemzetközi teniszmérkőzések hivatalos sorrendje

A román teniszszövetség összeállította az 1939. évi országos és nemzetközi mérkőzések sorrendjét, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Május hónapban: Bucuresstii klubközi mérkőzések.

Június hónapban: 9—11-ig (Kolozsváron) az Universitatea orsz. versenye. Június 15—18-ig nemzetközi verseny Bucuresztiben. Június 17—18-án országos verseny Chisinauban és Brailaban. Június 19—21-ig olasz—román teniszmérkőzés Bucuresztiben. 23—25-ig kerületi versenyek Kolozsvárott és a romániai német sportegyesületek bucuresstii versenye. 24-től július 2-ig kupamérkőzés Bucuresztiben.

Július hónapban: Július 6—9-ig kerületi versenyek Temesvárott. 23-án országos verseny Brailaban. 28—30-ig a KAC országos versenye Kolozsvárott és Budachiban, feketetengeri bajnokság.

Augusztusban: 11—13-ig Marosvásárhelyen országos versenyek. 24—27-ig országos verseny Szatmáron.

Szeptemberben: 2—3-án Haggibbor kupa Kolozsvárott, 9—10-én kerületi versenyek és a Basarabia kupa döntője Chisinauban. 15—17-ig holland—román teniszverseny Bucuresztiben. 20—24-ig román nemzeti bajnoki versenyek.

Októberben: 1—8-ig kupamérkőzések a fő városban. 7—8-án Anastasiu-kupa mérkőzés Kolozsvárott.

A hivatalos műsor május hónapra a Gloria és CAA rendezésében klubközi, valamint ifjúsági és országos versenyt ír elő. Júniusban Aradon ifjúsági és országos verseny. Temesvárott augusztusban városi bajnokság az Auto-Club és a CFR rendezésében.

Resicán városi bajnokság az UDR rendezésében. Szeptemberben országos verseny a Kadima rendezésében. Ezenkívül versenyeket rendeznek a Minerul, a Vulturii-Textila, Lawn Tennis Club Delta és a Hátszegi Tennis Club. Ezeknek a versenyeknek a pontos időpontját nem tűzték ki előre.

A Camarasescu-kupa keretében az Aradhoz tartozó kerületben az egyesületek a következő párosításban játszanak: Minerul—Hellas, AKF—Auto Club Temesvár, dettai Lawn Tennis Club—Kadima, ILSA—CFR Temesvár, Vulturii—UDR, CAA—Gloria. Kerületközi versenyek Arad—Kolozsvár.

A Caracostea-kupáért folytatott versenyek során Arad-kerületben a következő találkozók lesznek: CFR Temesvár—UDR, Gloria Arad—Auto Club Temesvár, Minerul—LTC Delta, ILSA—CAA. Kerületközi versenyek: Arad—Kolozsvár.

A Thália operettegyüttese Temesváron

A pánkösdi ünnepek eseményei. Vasárnap d. u. 6 órakor:

NEM LESZEK HÁLÁTLAN

Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd nagyszerű operettegyüttese. Vasárnap este teljesen új, modern átdolgozásban kerül színre Szigeti József halhatatlan énekes, táncos népszínműve,

A vén bakkancsos és fia a huszár

Kedden és szerdán: BUBUS

Vaszary Gábor, Szécsén Mihály és Losonczy Dezső legújabb, óriási sikerű zenés, táncos bohózat, nemzetközi siker!

DELUTÁNI ELŐADÁSOK: Vasárnap háromkor: Egy bolond százat csinál. — Hétfőn háromkor: Egyetlen éjszaka. — Szerdán háromkor: Via mala.

KÖZGAZDASÁG

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület közleménye

A gazdaköri könyvtárakról

A gazdasági egyleteknek és gazdaköröknek mindenkor egyik legfontosabb feladata volt és lesz a szaktudás fejlesztése. Ennek a célnak hathatós előmozdítói a gazdaköri könyvtárak.

Azok, akiknek alkalmuk volt szaktudásukat gazdasági tanfolyamokon gyarapítani, vagy akik gazdasági kirándulásokon, bemutatókon, kiállításokon vettek részt, ott szerzett ismereteiket ezáltal tarthatják frissen és fejleszthetik tovább, ha emlékeztüket folyóiratok, könyvek olvasása után gyarapítják. Így például a tanfolyamhallgatóknak csaknem nélkülözhetetlen támaszuk a „Gazdatudomány” című könyv, amely a gazdálkodásnak minden ágát, az elméleti és gyakorlati tudásnak minden fontosabb elemét felöleli.

Vannak, akik olvasás után szívesen és könnyen tanulnak. Ezek számára drága kincsébánya egy jól összeválogatott gazdaköri könyvtár. De azok is, akik könnyebben és szívesebben tanulnak az élőszókból, előadások, felolvasások, beszélgetések, vitatkozások után, hasznát vehetik egy ilyen könyvtárnak olyanformán, hogy a gazdakörben olyanok, akik szívesen olvasnak, egyes közérdekű tárgyakról a rendes összejövetelek alkalmával felolvasnak hosszabb-rövidebb cikkeket. Az ilyen felolvasások után a hallgatók hozzászólnak, elmondják a hallottakkal összefüggő tapasztalataikat, a helyi körülményekre vonatkozó megjegyzéseiket, egyéb olvasmányokból merített ismereteiket. Így lassanként kialakul a gazdakör tagjainak álláspontja az illető kérdésekkel szemben.

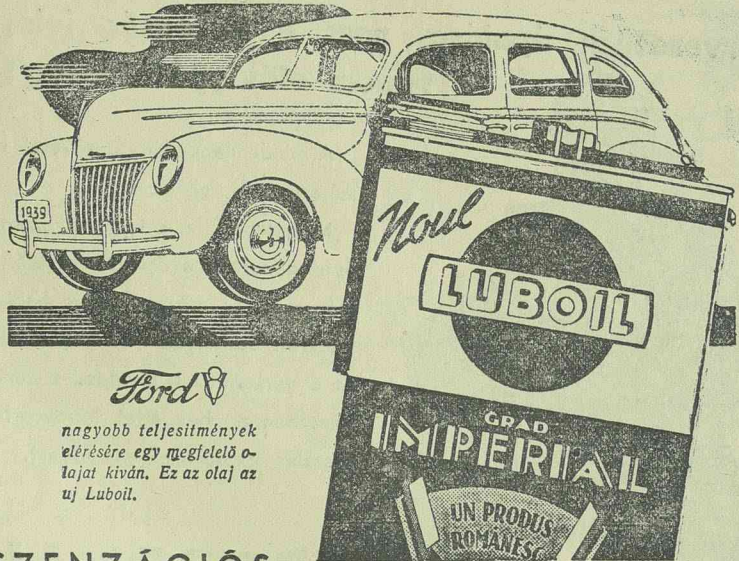
A fiataloknak azzal csinálhatunk kedvet az olvasáshoz, ha a könyvtárakban nem csak kizárólag szakkönyvek vannak, hanem szépirodalmi, történelmi, az általános műveltséget terjesztő munkák is, hogy közöttük mindenki megtalálja az izlésének és hajlamainak leginkább megfelelőt. Mert aki megszokja, hogy szabad ideje egy részét olvasással töltse, idővel a könyvedébb szórakoztató olvasmányokon kívül figyelemre fogja méltatni a gazdasági szakirodalmat is.

A jó könyvtárnak hatását a jó könyvtáros kell, hogy biztosítsa. Fő feladata az, hogy szakmák szerint csoportosított könyvjegyzéket állítson össze, amelyben mindenki könnyen megtalálja azt a könyvet, amelyre éppen szüksége van. Hogy a könyveket könnyen felismerhető sorszámmal lássa el, éspéigükre vigyázzon, a könyvtári órákat pontosan betartsa és rendes nyilvántartást vezessen a kikölcsönzésekről, a melyből mindig könnyen megállapítható az, hogy melyik kötet kint van, mikor vitték el, mikor hozták vissza. A jó könyvtáros ismeri a könyveit. Mindenkinet azt ajánlja, amelyiknek legtöbb hasznát tudja venni. A gazdaköri vezetőségnek mindig tud tanácsot adni, mikor arról van szó, hogy valamit fel kellene olvasni a gazdáknak. Nem felejt el, ha valaki olyan könyvet kért tőle, ami a könyvtárból hiányzott és a legközelebbi beszerzés alkalmával megemlíti az esetet a rendelés összeállításakor. Hangulatot tud kelteni a könyvtár gyarapítására és nem nyugszik, amíg a szükséges pénz, ha a föld alól is, elő nem teremti.

Az igazi jó gazdakönyvtár nem elfeledetten porosodó lapok, holt betűk halmaza, hanem olyan, mint a gazda magtára, amelyben a jövő év életét megindítani hivatott magok várják a vetés megkezdését...

— **Módosítják a munkáspénztári törvényt.** A törvényhozó tanács harmadik tagozata elé egy törvénytervezet került, amely a munkáspénztári törvény 120. és 121. szakaszát módosítja. Az új rendelettervény legközelebb meg fog jelenni.

— **Egyházközségek nem élveznek konverziós jogokat.** A semmitörvényes egyesített tanácsa egy évke óta konverziós kérdésben mondott határozatot. Eszerint az egyházközségek, mint jogi személyiségek a konverziós törvény kedvezményében nem részesülhetnek. Ezzel megdőlnék az ellenkező, jogerőre még nem emelkedett bírói döntések.

Ford
nagyobb teljesítmények elérésére egy megfelelő olajat kíván. Ez az olaj az új Luboil.

SZENZÁCIÓS GYŐZELMET ARATOTT EGY ROMÁN OLAJ

Az Unirea Társaságnak sikerült hosszas kísérletek után rendkívül MAGAS ÉRTEKŰ ROMÁN OLAJAT gyártania. Amikor az új Luboil-t a külföldi laboratóriumok megvizsgálták és az analízisek alapján kiváló minőségűnek találták, épen úgy, ahogy Romániában a legkiválóbb vezető, a siker

ujja nyitva állott. Nem is lehetett másképp. Az olaj saját tulajdonságai révén vezetődik be és az új Luboil, amelyet az Unirea Társaság válogatott román nyersolajokból készített, olyan kenőanyag, amely a legkiválóbb olajok sorába tartozik. Sikerét méltán kiérdemelte.

Az új

Az új Luboil OLCSÓ, mert mint belföldi készítmény nem fizet vámost és nincs alávétve a kontingentálásnak.

LUBOIL

UNIREA S. A. R. GYÁRTMÁNYA

Vitás kérdések a raktárkönyvek vezetésénél

A pénzügyminisztérium részletes utasítását várják az érdekelt körökben

Legutóbbi számunkban megemlékeztünk arról, hogy a forgalmi adó ellenőrzése végett minden kereskedőnek és iparosnak raktárkönyvet kell tartani, feltéve, ha olyan gyáraktól vásárolnak, amelyek forgalmi adóköteles cikkeket gyártanak. Ezt a forgalmi adótörvény 4. szakaszának módosítása mondja ki, amely április 1-én életbelépett. A raktárkönyvnek tartalmazni kell az összes vásárlásokról szóló számlákat, az ellenkező oldalon az eladott árúkat számláit. Tehát tulajdonképpen nem a raktári készletet tüntetik fel, hanem a számlákban át a készlet apadását és emelkedését. A szándék ugyanis nem a leltár ellenőrzése — ami legfeljebb az egyes adó megállapításánál volna irányadó —, hanem az, hogy a kincstár ellenőrizhesse, hogy minden árú után lerovatott-e a forgalmi adó.

A törvény gyakorlati keresztülvitelénél egy csomó kérdés merült fel. Kötelesek-e ilyen könyvet vezetni a kis kereskedők, akiket az április 1-i bélyegtörvény mentesít általában a könyvvezetés alól? A forgalmi adótörvény módosított 4. szakasza szerint csak a gyáraktól kikerülő árúkról szóló számlák vezetésének a raktárkönyvbe, míg a kincstár tisztviselői a nagykereskedőktől vásárolt árú bevezetését is követelik. A legvitásabb kérdés az, hogy hogyan vezesse be a raktárkönyvbe a kereskedő a 3000 leien aluli eladását, amikor a bélyegtörvény 14. szakaszának 13. paragrafusára szerint nem tartozik a magánosoknak számlát adni.

Vitán felüli és erről intézkedés is történt, hogy a raktárkönyv nem bélyegezendő, csak lát-

tamozandó a pénzügyigazgatóság által. Április 1-i kezdeti leltárral nyitandó meg és a számlák bevezetésénél az azokban felsorolt árú is növedékbe, illetve fogyatékbba kerül. Valószínű, hogy a pénzügyminiszter legközelebb részletes utasítást fog a fenti kérdések tekintetében kiadni.

Két kötetből áll az ötéves gazdasági terv tanulmánya

Rendelettervény léptette életbe a gazdasági tervet.

A Legfőbb Gazdasági Tanács felállításáról szóló törvény a Legfőbb Gazdasági Tanács legfontosabb teendőjéül az ötéves gazdasági terv megalkotását írta elő. A Legfőbb Gazdasági Tanács most készült el ezzel a munkával, amelyet a minisztertanács elé terjesztett. A mű két nagy kötetből áll. Az első kötet részletesen ismerteti Románia gazdasági helyzetét, lehetőségeit, a gazdasági fejlődés előmozdítására irányuló eddigi munkákat és kísérleteket. A továbbfejlesztés érdekében szakértők által elkészített tervezeteket is ad az első kötet. A második kötetben van feldolgozva a gazdasági statisztikai anyag, amelynek alapján aztán az „ötéves gazdasági terv” tervezete is elkészült.

A tanulmányt C. Argetoianu volt miniszter, a Legfelsőbb Gazdasági Tanács elnöke írta alá. Értesüléseink szerint a kormány egyik legközelebbi minisztertanácsos tárgyalja le a tervezetet és ezután készül el a rendelettervény, amely aztán az ötéves tervet életbelépteti.

Szervezetünk ápolása, nem a betegség jele, hanem elővigyázatosság!

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

A mindennapos Urodonal kezelés néregetlenít, ujjaéleszt.

Megszabadítja a vért, az izom és ideg-rostokat az összes salakoktól, mérgektől és mikroszkopikus baci-lusoktól. Szabályozza a vérnyomást és a vérkeringést, jövateszi a szervezetben az élet által természet-szerűleg okozott elhasználódást.

URODONAL

megvéd az érlelmeszesedéstől,
amely az emberiség 70%-át
megtömadja.

Árfolyamok

SZOMBAT, MÁJUS 27.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.90—77.07, belgas 24.08—24.43, angol font 662.40—672.75, elasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59, francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is beffoglaltatik. Dinár 2.393—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

Az exportból eredő szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai lanyhábbak. A következő árfolyamok alakultak ki: angol font, 30%-os szabadkvóta 1580—1620, angol font, 20%-os kvóta 1386—1400, angol font, 40%-os kvóta 987—991, holland forint, 30%-os szabadkvóta 180, dollár, 30 százalékos szabadkvóta 350, svájci frank, 30%-os kvóta 80.75, francia frank, 30%-os szabad kvóta 9.34, belgas (kliring) 59, belgas, 15%-os 58.50, zloty, 30%-os kvóta 67.50, svédkorona, 30%-os kvóta 87.50.

— **Megszűnt a kulturális bélyeg.** Megjelent a rendelettervény, amely megszünteti az 1932. óta létező kulturális bélyegeket és így az illusztrált lapok is a rendes postával adhatók fel. A posta vezérigazgatósága a jövőben évi két milliót fog befizetni a Cassa Scocialeornak, amely eddig is élvezte a kulturális bélyegből befolyó összeget. A posta a 2 milliót összeget a képeslapok forgalmának emelkedéséből akarja fedezni.

— **A légügyi miniszter újabb rendelete a vállalati alkalmazottak gázálarcainak beszerzése ügyében.** Az Ugr intervenciójára a légügyi miniszter újabb rendeletben egészítette ki a gázálarok beszerzésének szabályait. A rendelet szerint a május 31-iki beszerzési határidőt nem hosszabbítják meg, május 31-ig tehát minden vállalat a Munkásbiztosítónál köteles megrendelni a gázálarcot. A rendelés beadható a gázálarokokat árusító hivatalhoz (Oficiul de Vanzare al Măstilor, București, Str. Intrarea Amzei No. 1.), azonban ezek a rendelések csak akkor érvényesek, ha azokat valamelyik gázálarcgyár (Antigaz S. A. R., vagy Sarogaz S. A. R.) előzetesen elfogadta. A rendelet felsorolja azt is, hogy gázálarok ellenértéke hogyan vonható le az alkalmazottak fizetéséből.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

— **Vám- és illetékmentesség a hadfelszerelési cikkek behozatalánál.** A minisztertanács jóváhagyta a törvényrendeletet, amely szerint a jövőben az állam a hadfelszerelési cikkeket minden vámtól és illetéktől mentesen hozhatja be. A tervezet a törvényhozó tanács elé került.

(=) **GABONAÁRAK.** (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bászági gabonapiacra a búza iránti kereslet élénk, míg a tengeri iránti érdeklődés ellanyhult. A többi gabonamű irányzata lanya és az üzleti forgalom csekély. A piaci árak a következők: temesi búza 390, torontáli búza 395 lei a feladó állomáson. A tengeri ára Temesvárott 390, korpa 350, zab 460—465, tkarmányárpa 380, tavaszi árpa 400, muharmag 420, napraforgómag 420 és tökmag 775—800 lei százkilónként.

— **Új mozijegyeket hoznak forgalomba.** A pénzügyminisztérium megállapította, hogy egyes mozik visszaéléseket követnek el a jegykiadásoknál és egyúttal megrövidítik a kincstárt. Ezért a minisztérium elrendelte, hogy június 1-től kezdve a mozik csak egy új modellű jegyeket árusíthatnak és a nyomdák 25 ezer lei bírság terhe mellett csak a pénzügyigazgatóságok által árusított papírra nyomhatnak mozijegyeket.

— **TÁRSASÁG ALAKULT BÉCSBEN A KELETEURÓPAI KERESKEDELEM NÖVELÉSÉRE.** „Gesellschaft für Ausenhandel m. b. H. Wien” céggel új kereskedelmi társaság alakult. Az alapítőknek 75 százalékat az Österreichische Kreditanstalt—Wiener Bankverein és 25 százalékát a Schoeller et Co. bankház jegyezték le. Az új kereskedelmi társaság (GfA) keretén belül tanulmányi csoport működik, melynek keretébe tartozik a délkeleti exportkérdések tanulmányozása, valamint annak elősegítése, hogy az ezirányban fekvő kompenzációs üzletek nehézségeit, helyzetadatá előnyénél fogva kiküszöbölje. Az új társaságot Bécsnek földrajzi helyzetéből eredő gazdasági előnye predestinálja arra, hogy előreláthatóan a román, magyar és jugoszláv, valamint görög kompenzációs üzletekben fejtsen ki élénk tevékenységet. Mint értesülünk, GfA a legnagyobb német papirexportáló érdekeltséggel dolgozik közösen, hogy így a kompenzációs üzletek rajta keresztül nyerjenek elintézt. Szükségessé tette még ezt az intézményt, hogy a régi Németország egyes exportáló cégei Bécsben fiókokat állítottak fel és így azoknak alimentálása a piacon máris ismerős két bécsi intézet révén könnyen történhetik.

Rádió

VASARNAP, MÁJUS 28.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 9.55: Istentisztelet közvetítése. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: A Motoi zenekar hangversenye. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Falusiak órája. 18: Időjelzés és időjárásjelentés. 18.02: Műszaki üzenetek. 18.17: Hanglemezek. 19: Orvosi krónika. 11.15: Táncezen. 19.53: Sporteredmények. 20: A hangverseny folytatása. 20.30: Hanglemezek. 20.45: Előadás. 21: Énekszámok, operarészletek. 22: Sporteredmények. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.45: Xilofonhangverseny. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Belsővárosi plébániatemplomból. 12.30: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.30: Operaházi zenekar. 14.10: „Hősök napján”. (Hangfelvétel). 15: Hanglemezek. 16: Időszertű gazdasági tanácsadó. 16.45: Mursi Elek cigányzenekara. 17.30: A m. kir. Honvédelmi Minisztérium 1. sz. regőcsoportja. 18.40: „Szent Ágoston” (Felolvasás). 19.05: „Szabó Dezső 60 éves” (Hangfelvétel). 20.15: Hírek. 20.25: Táncelemek. 21: „Híres vitézek és hadvezérek a magyar muzikában”. (Hangképsor). 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 12.25: Wekerle-telepi Dalkör. 16.05: Hanglemezek. 17.35: Mursi Elek cigányzenekara. 18.40: Keulerné Bajkó Eva és Daudáné Paica Anni kézzongorás műsora. 19.10: „A szegedi irodalom” (Felolvasás). 19.40: A Rádió szalonzenekara. 21: Hírek. 21.20: „Somogyi Paraszttirók Estje”. (Közvetítés). 22: Kamarazene hanglemeztől. 22.30: Időjárásjelentés.

HÉTFŐ, MÁJUS 29.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: Dumitrescu zenekar. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.15: Előadás. 19.35: Hangjáték. 20.20: Előadás. 20.35: Hárfa hangverseny. 21: A rádiózenekar hangversenye. 22: Sporteredmények. 22.15: Táncelemek. 23: Hírek. 23.15: A Stanescu zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Unitárius istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.30: Koncert Fúvószenekar. 14.10: „A magyar könyv”. (Előadás hangfelvételtől). 14.35: „Egy város modelt áll”. (Elbeszélés). 15.15: Hanglemezek. 16: „Világhíradó”. Máthé Elek dr. előadása. 16.15: Budai Dalárda. 17.05: „Híres versek titka”. (Előadás). 17.35: Veres Károly cigányzenekara. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.45: Bródy András volt ruszin miniszterelnök és Ráday Elemér dr. beszélgetése. 19.15: Táncelemek. 19.50: „Mire való az állam?”. 20.15: Hírek. 20.30: „Aranybástya”. Színmű három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.00: Debreceni Kiss Józsa cigányzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A Rádió Szalonzenekara.

Budapest II. 12.15: Lakatos Flóris cigányzenekara. 19.35: „A tanyavilág népe”. (Előadás). 20: Táncelemek. 21: Hírek. 21.20: Rendőr fúvószenekar. 22.30: Időjárásjelentés.

KEDD, MÁJUS 30.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállás. 13.05: A hangverseny folytatása. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Időszertű közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Kamarazene. 20: Előadás. 20.15: Predescu-zenekar. 21: Szimfonikus hangverseny. 22.10: Sporteredmények. 22.25: Hanglemezek. 23.05: Hírek. 23.20: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.10: Rác Lajos cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: A Rádió Szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Beszkárt-zenekar. 19: „Séta Ujpesten”. (Hangfelvétel). 19.40: „Ces Quatres” lengyel énekegyüttes műsora. 20.15: Hírek. 20.25: Suki Tóni cigányzenekara. 21.10: „A költő visszanéz öseire”. (III. rész). 21.40: Operaházi Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Ernst Glaser hegedül zongorakísérettel. 23.30: Heinemann Ede jazz-zenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Márffy Oszkár olasznyelvű előadása. 24.45: Részletek Kodály: „Háry János című daljátékából. (Hanglemez).

Budapest II. 18.35: „Ventimiglia”. (Előadás). 19.05: Beszkárt-zenekar. 19.40: Francia nyelvoktatás. 20.25: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 21: Hírek. 21.20: Szórakoztató hanglemezek.

SZERDA, MÁJUS 31.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: A rádió szalonzenekara. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszervi közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.15: Énekhangverseny. 20.35: Operaközvetítés: 1. Lakodalmom a Kárpátokban. Szünetben 21.20-kor sporteredmények. 2. Gianni Schicchi (Puccini egy felvonásos operája); szünetben 22.35-kor Hírek, 3. Brediceanu egy felvonásos színműve. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Gyermek délelőtti. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.10: Eugen Stepat balalajkazenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vízállásjelentés. 14.30: Angol művészletek. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés,

hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Berzsenyi László dr. és Villax Iván dr. magyar nótákat ad elő két zongorán. 18.45: A bányákra épült város. (Előadás). 19.15: A Rádió Szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: Harsányi Kálmán emlékest. Rendező Barsi Ödön. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Közvetítés a Pátria-kávéházból. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Táncklemezek.

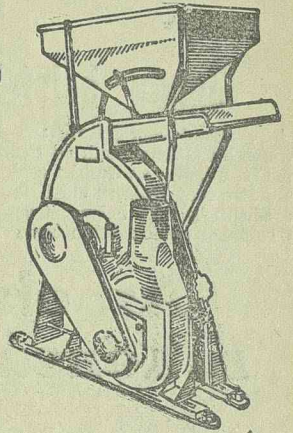
Budapest II. 19.15: Vajda Endre előadása. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Időjárásjelentés.

KÖNYVEK

(—) STEFAN ZWEIG: NYUGTALAN SZIV. Stefan Zweig új könyve társadalmi regény, egy karriernek és egy tragikus szerelmek története. A sors kegyéből és egyéni ügyességéből dominiumok urává és előkelő név hordozójává ugrott úgynök és nyomorék lánya, ennek egy hadnaggyal való végzetes szerelme és a tragikus megoldás, mely elől a lelkiismeretétől kintott férj a háború forgatagába menekül, nagyszerű jelenetekben vonul fel előttünk. Fincim lélektani megfigyelések, jellemzések, érdekes helyzetek és történetek ragadják magával az olvasót: s az események gazdasága, az egészek lázas levegője méltó keretet kap a kitűnő felépítési regényszerkezetben és a csillogó megírásban. Stefan Zweig: Nyugtalan sziv című műve az Athenaeum nagyregény sorozatában jelent meg. Egészvázsonkötésben 178 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) PASSUTH LÁSZLÓ: ESŐISTEN SIRATJA MEXIKÓT. Az egykori indián világ csodálatos birodalma hanyatló civilizációjának minden gráciájával tárja elébünk félelmes isteneinek kultuszát embereinek mindennapi életét, művészetének sejtelmeseit. Vele szemben a történelem félelmes erői indulnak meg: a korabarokk spanyol társadalom nagyhatalmi hivatását hordozó maroknyi kalandor-sereg élén a legnagyobb conquistador, Hernande áll. Passuth Lászlón, a ragyogó képzeletű és ragyogó tolu fiatal író, nem a hagyományok véreskezű kalandorát mutatja be, hanem sokrétű, kulturált, imperátor-ösztönű hódítót állít élénk. Indián szerelmesének s gyermeke anyjának szelíd alakja fonja össze a történet rohanó erőit. Passuth László: Esőisten siratja Mexikót című könyve az Athenaeum nagy regényeinek sorozatában jelent meg pompás kiállításban és egészvázsonkötésben 178 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

A legujabb
kalapácsos
órló-
malom!

I-TIPUS-B-NAGYSÁG

1. NAGYSÁG: V. 5 lóerő mellett 300–350 kl. óraterjesztmény
2. NAGYSÁG: V.-O. 10 lóerő mellett 450 kl. óraterjesztmény
3. NAGYSÁG: V.-I. 15 lóerő mellett 800 kl. óraterjesztmény

ALLANDÓ RAKTÁRKÉSZLET!
KIVÁNCIATRA BEMUTATHATÓ!

BRUNÓ WANTHUM és FIA

Gépgyár

TEMESVÁR, IV., Müller Gutfenbrunn 12.
(Múmalom) Telefon: 31–49.

(—) HELTAI: AZ EZERKETTEDIK ÉJSZAKA. Heltai Jenőnek „Az ezerkettedik éjszaka” című új verses színműve egy színpadi sikerben, mint irodalmi értékben felülmúlja a Néma leventét. A gyönyörű mesejáték pompás kiállításban, rajzokkal, fametszetekkel, amatőr félvázsonkötésben, nagyalaku könyvalakban most jelent meg és egészen bizonyos, hogy ez a poetikus és humoros remek verses színjáték a magyar irodalom klasszikusai közé fog tartozni. Heltai Jenő: Az ezerkettedik éjszaka Athenaeum kiadásban kötve 119 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

101

A Déli Hírlap eredeti regénye
írta: Félegyházi András

Vátnyomástílos.

Egy darabig némán ültek, aztán a madame törte meg a csendet:

— Gérard! Folytatná ott velem az életet, ahol szerelmünk megszakadt?

— Az én szerelmem soha sem szakadt meg, Yvonne, amikor nem láttam magát hónapokig, akkor is úgy szerettem, mint azelőtt és szerelmemet hiánytalanul hoztam magának ide, amikor hívtát.

Madame d'Hiver a félhomályban a festő keze után nyúlt:

— Maga nagyon nemes gondolkodású, Gérard. Meg tudja bocsátani nekem, hogy eltévelyedtem magától? Amikor a télen az a kemény jelet játszódtott le köztünk és maga ismét kijelentette, hogy nem akar házasságra lépni velem, mert nem hozományvadász, Párisba rohantam és az lett a vesztetem.

— Nem, nem, Yvonne. Látom, a szíve visszahozta hozzám. Lásza, én is nehezteltem, amikor elment, sőt haragudtam, amikor a nyáron megfogtam magát és azt mondta, hogy más szeret, de most mégis eljötttem az első hívó szóra. Hiszen összezőrdültünk mi már máskor is, de egyszer sem azért, mintha nem szeretnénk volna egymást. A mi sorsunk összekapcsolódott és ha olykor el is távolodtunk egymástól, a bennünk levő mágnes csak visszahoz minket egymáshoz. Akármilyen is történiük köztünk, mi már nem tudunk egymás nélkül élni. Eppen annyira szükségünk van egymásra, mint a kokainistának a fehér porra, amelyet naponta szed.

Yvonne hangja igen alázatos volt, amikor ismét megszólalt:

— De én megszédültem, Gérard. Azt hittem más szeretek. Csak most látom azonban, hogy az nem volt egyéb képzelgésnél. Szeretném magának

elmondani ezt a történetet, amelyen keresztül mentem.

— Ne, ne mondjon most semmit. Csak egy kérdésre feleljen, Yvonne. Ugy szeret még mint azelőtt?

— Ugy.

Rövid volt a szó, amellyel az asszony válaszolt, de Gérard a hang zengésén megérezte az igazságot, a mélységes igaz szeretetet.

Önkénytelenül közelebb hajoltak egymáshoz. Karjuk ölelésre, az ajkuk pedig csókra megtalálta egymást.

Folytatódott régi boldogságuk.

Két hétig maradtak Antibesban.

XXII.

Visszatértek Lyonba és megint úgy éltek miként azelőtt.

Hónapok teltek el.

Házasságról azonban nem esett szó köztük.

A madame nem akarta megpendíteni ezt a kérdést mert attól tartott, hogy Auboin megint érzékenykedni kezd a vagyoni kérdések miatt.

Gérard Auboin sem említette a házasságot, de sokszor gondolt rá, hogy egyszer majd azzal ajánlódkozza meg Yvonne, hogy titokban megszerezzi és elhozza az összes iratokat, amelyek a házasságkötéshez tartoznak. Tudta, hogy ezzel nagy örömet okozna az asszonynak. Meghánytávetete magában azt is, hogy az anyagi kérdéseket hogyan rendezik el. Föltette magában, hogy teljes vagyoni elkülöndülés lesz köztük. Mindegyikük maga intézi ezt a kérdést. Sokat gondolt erre és a szándék mindjobban megérett benne, hogy az évek óta tartó szerelmi viszonyt házassággal törvényesíti.

Elmuldt fölöttük a tél és bekövetkezett az újabb tavasz.

Egy napon Gérard hatalmas csokor ibolyát hozott a madamának. A csokorral együtt borítékot is adott át.

Az asszony kérdően nézett rá:

— Mi ez?

— Nézze csak meg.

A keze reszketett, amikor a borítékból kihuzott iratokat az asztalon maga elé teregette. Kettejük összes iratai voltak, amelyek a házasságkötéshez szükségesek.

Örömben felsikoltott.

Karjával átfonta Gérard nyakát és a vállára borult.

A következő pillanatban sírni kezdett.

A festő azt hitte, hogy a meghatottságtól indultak meg az asszony könnyei. Gyengéden cirógatta, azonban annak sírása egyre hevesebb lett és a zokogás egész testét rázta.

Csak skákra tért annyira magához, hogy képes volt pár szót kinyögni:

— Gérard, én nagyot vélkeztem maga ellen.

Es nem várta meg, míg a festő megkérdezi, miről van szó, hanem magától beszélni kezdett.

A beszéd, ugyilátszik, megkönnyebbülés volt a számára. Mert minél tovább jutott el benne, annál inkább kevesebb lett a könnye. Folyt belőle a szó.

Öszinteségi roham vett rajta erőt és leplezetlenül minden takargatás nélkül elmondta az Alexandre Limoujellel való történetét. Elmondta, hogy az hogyan vallott neki szerelmet és hogy meghallgatta. Házasságot ígért neki és annyira megszedült, hogy gondolkodás nélkül kész lett volna a nálánál fiatalabb férfihez hozzámenni. De aztán meggyőződött róla, hogy az méltatlan. Megtudta, hogy szélhámcs, aki csak vagyonára pályázott, de szerelme nem volt a szívében, mert egész idő alatt amíg őt szédítette, együtt élt a szeretőjével, akit feleségül is vett, amikor nagyhangozú ügy alatt tekintélyes összeg pénzt csal ki a madamától.

— Meg kell értenie, Gérard, hogyan szédülhettem meg. Annak idején haraggal váltunk el, mert maga nem akart engem feleségül venni. Aztán megismerkedtem Limoujellel és eleinte tényleg csak daczból és hű tetszselgésből hallgattam az udvarlását. Aztán megszedültem. De keserves kiábrándulással ébredtem föl mámoromból.

Auboin szóltalanul hallgatta az asszony vallomását.

Egész lelke háborgott.

Karja egyre szorosabban fogta át az asszonyt s érezte, hogy akkora indulat dűl benne, hogy legjobban szeretné a mellette ülő nőt összeroppantani.

Rettenetesen fájt neki, amit hallott.

(Folytatása következik.)

LEGUJABB

Japán helyteleníti az angol-orosz szerződést

Londonból jelentik: A japán kormány hivatalosan közölte az angol kormánnyal, hogy helyteleníti Angliának és Franciaországnak a Szovjet-Oroszországgal kötendő katonai szövetségét, még ha az csupán csak Európára vonatkoznék is. Sigemitsu londoni japán nagykövet kifejtette lord Halifax előtt, hogy a japán kormány felfogása szerint egy ilyen szövetség meg erősíti a Szovjet helyzetét a Távolkeleten, mert így Moszkva abban a helyzetben lenne, hogy európai erejének tekintélyes részét Keletre viheti.

Az olasz királyi család rokonságba kerül a görög királlyal

Rómából jelentik: Viktor Emanuel olasz király és császárrá hozzájárult ahhoz, hogy a spoletói herceg eljegyezze Iréne görög királyi hercegnőt. A római lapok örömmel közlik az érdekes házassági hírt és a házasulandók fényképét. Iréne görög her-

cegnő második leánya az elhunyt Constantin görög királynak és nővéré György mostani görög királynak. A házasság révén a savoyai uralkodóház rokonságba kerül a görög királyi családdal.

Tizenhárom fiatalembert tartóztattak le Kőszegen hazaárulás miatt

Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék jelentése szerint a magyar hatóságok Kőszegen 13 fiatalembert letartóztattak. Valamennyiüket hazaárulással vádolják. A lap még megemlíti, hogy ezeket az egyéneket a győri fogházban helyezték el. Kőszeg tudvaleg a magyar-német határon fekszik. Soprontól mintegy ötven kilométernyire.

A francia irontharcosok ajándéka a lengyel nemzetvédelemre

Varsóból jelentik: Rydz Smigly tábornagy ma fogadta a Lengyelországban élő francia volt frontarcosok szervezetének küldöttségét. A küldöttség 10.000 zlotyot adott át a marsallnak, azaz, hogy ezt az adományt nemzetvédelmi célokra fordítsák.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. jul. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzelhető. Házasság szavankint két leu. Minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 8. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grész-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic, Piata Kütül. — Nógrády-traffic, (Ti volt mellett). Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Fiatalkorú leány kezdő szobalánynak szakácsnő mellé felvétetik azonnalra. Cím a kiadóban. 923

Perfekt mindenes jó fizetéssel felvétetik. Jó bizonyítvány megkívántatik. Cím a kiadóban. 924

Lakás

Egyszobás, vagy esetleg kétszobás lakást keresek a Belvárosban, vagy ahhoz közel. Címetek a kiadóba kérem leadni. 832

Kétszobás, fürdőszobás, előszobás teljesen modern I. emeleti lakás kiadó. III., Str. Decembrie 36. Érdeklődni III., Str. Aries 10. 1005

Kétszobás hallos lakás, szép fekvésű modern, nagy terrasszal és mellékhelyiségekkel azonnal, vagy augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni délelőtt 9-12 között. II., Str. Dorobantilor 30. Telefon: 43—29. 996

Elegánsan bútorozott uccai, balkonos szoba, előszoba, fülpecséházi bejárattal, fürdőszoba, lift, kiadó I., Str. Dr. Paulescu 1. (Palace ház). 1007

Azonnapi kiadó IV. kerület Str. Bratianu 15—15/a szám alatt, legjobb helyen fekvő üzlet, továbbá 2, illetve 3 szobás modern fürdőszobás lakások azonnalra, vagy augusztusra. I. kerületben Str. Alexandri 7 szám alatt nagy betonpince és raktárhelyiség, úgyszintén egy alkalmas lakás. Bővebbet: Transylvania Biztosító r. t. I., Str. V. Alexandri 7. Tesefon: 11—74. 1010

Festőmesterek figyelmebe.

A legújabb, legmodernebb mintalapok, valamint külföldi gummirollnik és spritzpisztolyok

továbbá festék-, lakk- és esztétikus nagy választékban legolcsóbban Kertész Lajos festőküzletben Gyárváros, Str. Dacilor 8. Orsós hentes mellett.

A Banca Timisoarei épületében modern 3 szobás lakás azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközvetőjénél. 1003

Tágas üzemhelyiség 2 kirkattal és hozzátartozó kétszobás lakás, fürdőszobával megfelelő mellékhelyiségekkel a II., Str. Stefan Cel Mare 8 alatt augusztus 1-től, esetleg előbb is kiadó. Bővebbet II., Piata Coronini 4. I. emelet. 1012

Modern 5 szobás, földszinti lakás aug. 1-től esetleg korábban is kiadó. II., Piata Coronini 4. alatt megtekinthető. 1011

Négyoszoba, hallos, kényelmes és napos első emeleti lakás azonnal kiadó. III., Str. Doja 5. Felvilágosításokat ad a házmester a fenti címen, vagy telefon 48—08. 1006

Adás-vétel

Kávéház, bár, étterem és söntésből álló rég bevezetett, minden információt kibővítő üzlet, teljes felszereléssel, más elfoglaltság miatt, sürgősen eladó. Közlelő: Agentura Weiss III. Str. Coroana de Otel 10. 995

Eladó, kellemes családi ház, 3 szoba, fürdőszoba, konyha, vízvezeték, villany és minden mellékhelyiséggel. Freidorf Nou XVI. ucca 39. sz. 973

Ház eladó 4 lakással, nagy kerttel az Erzsébetvárosi temető közelében. III., Piata Lahovari, Flauder. 1009

Mágnest kifogástalan állapotban levőt 4 hengeres motorhoz, megvételre keresek. Friedrich IV., Str. Vespasian 11. 1000

Eladó MÁV 8-as magánjáró Umrath 8-as csepő, reá szerelhető herrefejtővel, új főszíjjal, generáljavítva, teljesen jó, üzemképes állapotban. Koreck, Besenova-Veche. 998

Szép ház hely a Gyárvárosban szemben a villamos megállóval, bérháznak különösen alkalmas, jutányosan eladó. Érdeklődni Dr. E. Samek, I., Str. Ady 2. Telefon: 14—65, vagy 14—68. 880

Családi ház műhelyvel eladó. Timisoara IV., Str. Preyer 21. 972

Két darab Stokk traktor, 80 és 60 H. P. üzemképes állapotban eladó. Közlelőbit Mosia Vidrighin Beregsaul-Mare. 1001

Világmunkás zongorák Bösendorfer, Stenway, Stingl rendkívül jutányosan, esetleg részletre sürgősen eladók. Zongoraterem I. Str. Turin 6. Telefon: 38—13. 993

Csofalakoz szakszerű készítését különféle kivitelben vállalam. Két 6 méteres csolnak 2 drb. dupla evezővel raktáron. Schön G.-nél Kardostelep, II. ucca 191 sz. (Weekend strand). 1018

Külföldi

Törpe 150—200.000 lei tőkével keresetlik élelmiszer üzemhez. Kinek 17—18 éves fia van, előnyben. Ajánlatok „17—18 éves” jelige alatt a kiadóba kéretnek. 1008

Legmodernebb fűtőberendezés és virágos takarószőnyegek legolcsóbban! JUNGINGER Temesvár, II., strada Timocului 1.

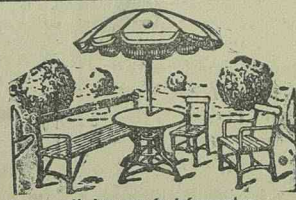
Esslingeni — Deszka Jalousien — Lenvászón — Uzetli napellenző — Szővött rips — Folie — Celofan — kirakat — szerez Romanovszky Ernő IV. str. Vascarescu 19.

BAILE LIPOVA MEGNYILT

(Lippa-füred)

Rádiumaktivitású szénsavas ásványforrással csodás hatásúak a következő bajoknál: szív, magas vérnyomás, érelmeszesedés, gutaha, jellemesség, máj-, epe-, hólyag- és vesebajoknál, reuma, vérszegénység, ideg- és női megbetegedéseknél

Május és június hónapban a szobaáraknál 50%-os kedvezmény

Arigyezik ingyen és bérmentve.

Kertibutorok

és egyéb vasbutorok (ágyak, gyermekágyak, drótmátrácok, mosdók stb.) nagy választékban I-a minőségben

Bozsák M. és Fia R. T.

Temesvár II., Str. Gloriei 11. Telefon: 37—08.